

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKA.

Nathan, papež in Portugal v Ljubljani.

Malo čudno se glasi ta naslov, ne? Papež "jetnik", ki ne zapu-
šča svoje vatikanske palače, pa v
Ljubljani!

20. nov. je bilo v "Union"
dvorani zbranih, če smemo ver-
jeti "Slovenčevemu" poročilu
4000 ljudi; vsa ta množica pa da
je z napeto pazljivostjo sledila
besedam svojega političnega vo-
ditelja, ki je to pot svojemu go-
voru izbral pravi eksotični tema
— Nathan in Portugal.

Lep shod, če je navzočih toli-
ko ljudi. Na govorniški tribuni
pa se je mrevril, rotli in prid-
šal in točil krokodilove solze o-
žlindrani doktor in od dunajske
kamarile kupljeni lump in zajed-
no "voditelj" Slovencev, dr. I-
van Šušteršič. V svojem govoru
je pozivljaval poslušalce (sami bac-
ki), da naj protestujejo proti ža-
litvam rimskega župana Nathan-
a, ki jih je Nathan izrekel v ne-
kem "govoru" čez Vatikanskega
"jetnika" in "prijatelja Sloven-
cev". Nato je plačani kričal obr-
nil pozornost poslušalcev na "tu-
žno" Portugalsko in lagal, kako
portugalski antikristi preganjajo
svete služabnike svete cerkve. —
Da bi pa kaj protestiral proti
draginji in morečem položaju, ki
vlada na Kranjskem, v
Avstriji, na to se pa ni Šušteršič
spomnil.

Nazadnje je škof Bolnaventura,
dr. Jeglič požegnal vse v svetem
duhu zbrane in jim podelil "naj-
višji blagoslov."

Fran Jožef posreduje.

Dunaj, 6. dec. — Cesar Fran-
čojšek sam posreduje med Čehi in
Nemci na Češkem. Češkega vodi-
telja Adamek je sprejel v poseb-
ni konferenci in z njim na loto
in široko razpravljal o razbitih
pogajanjih v Pragi. Cesar je A-
damek-u govoril v lepem tonu in
izjavil, da je sporazumjenje med
obema strankama že radi tega
nujno potrebno, ker dežela stoji
pred veliko finančno krizo.

"Lep napredek".

Tako imenuje slov. klerikalno
časopisje na Kranjskem imeno-
vanje ljubljanskega kanonika dr.
Karlina, škofom tržaškim. Mi pa
pristavljamo, da se ne Slovenci
razen klerikalcev in še manj Ital-
jani mesta Trst vesele na tem
imenovanju.

Madžari ga lomijo.

Budim-Pešta, 6. dec. — Nem-
škega cesarja Viljema je imeno-
vala ogrska univerza v Klausen-
burgu častnim doktorjem in se
bo diploma z posebnimi častni iz-
ročila ljubljencu Madžarov. Na-
dalje Ogrji moledavajo na Nem-
škem za več milionsko posojilo,
ker jim je Francoska vsako pod-
poro odpovedala. Ta udare je hu-
do prizadel vso Ogrsko, a gotovo
ne bo nič spametoval ljudi, ki se
šratijo z Nemčijo, ko nimajo
vendar z njo nič skupnega.

NEMČIJA.

Pet delavcev ubitih.

Berlin, 6. dec. — Velika eksplo-
zija v rovu "Viktoria" pri mestu
Essen, je ubila pet rudarjev. —
Trupla delavcev so bila tako raz-
mesarjena, da jih ni bilo mogoče
spoznati. Uvedla se je takoj pre-
iskava.

Ni temperenclar.

Berlin, 7. dec. — Ker nemški
temperenčni krogi že preveč iz-
rabljajo govor cesarja Viljema
ob priliki otvoritve neke morna-
riške akademije, so bili napol
vladni časopisi, da se tako pre-
več ne škoduje trgovcev opojnih
pijač, izjaviti, da cesar ne misli,
da bi se vojaštvo Nemčije popol-
noma odreklo opojni pijači, pač
pa želi, da bi bili zmerni pivci,
kar bo vsem v korist. Tako se je
Wiljem indirektno izrekel za piv-

ce. To je bilo za pričakovati dru-
gače ga bi še lahko kronika pri-
števala med tiste, ki v zmerni
starosti postajajo pobožni.

DANSKO.

Prebivalci si žele k Zjed. drž.

Kopenhagen, 8. dec. — Agita-
cija med prebivalci danske Za-
hodne Indije, da jih sprejmejo
Zjed. države pod svoje okrilje,
se vedno bolj širi. Prebivalci sa-
mi si žele, da jih Danska proda z
zemljo vred Ameriki.

Tudi so se že vršila med Dan-
sko in Ameriko pogajanja, a niso
imela uspeha. Prebivalci otokov
pa ponovno apelirajo na dansko
vlado, da se pogajanja zopet
pričnejo.

Danska vlada ni sicer popol-
noma proti prodaji otokov, ven-
dar pa sedaj ne bo začela voditi
z Ameriko pogajanj, ker bi po-
slanci, nasprotni sedajni vladi v
Rikstag (državni zbor), to prili-
ko porabili in vrgli ministrstvo.
Vlada pa nima nobenega veselja,
biti poražena. Kraljica Louise je
odločna nasprotnica prodaje, ker
ima politično ozadje.

RUSIJA.

Sinod ga imenuje anarhista.

Peterburg, 7. dec. — V dumi
se vrše velike debate. Premier
Stolpin zagovarja vlado jako
spretno. Poslanci so se pritožili,
da se izda preveč za policijo in
njene volune. Stolpin je povdar-
jal, da, če se hoče mir v deželi, se
ne sme hraniti na takih izdatkih.
Stolpin je nadalje hvalil dosedaj-
no vlado in povdarjal, da se je
veliko storilo v zadnjih letih za
izobrazbo ruske mladine in si je
dežela po vojski že mnogo poma-
gala in zacelila rane. Govoril je
tudi posmrtnico Tolstoj. Vznak
žalosti so vsi člani dume vstali,
stran škofov na desni. Splošno se
opaža, da se je sovražstvo med
vseučilišči in sv. Sinodom "sv."
poostrišlo. Politične metode "sv."
Sinoda so se jasno pokazale pri
govoru misjonarja Avasoffa iz
Moskve, ki je tudi predsednik
"lige pravih ruskih ljudi". Re-
kel je: **Vodnik upornikov
in roparjev.**

"Čertkoff in Tolstoj sta sple-
karila in organizirala veliko tol-
po anarhistov, roparjev in upor-
nikov zoper carja in rusko cer-
kev, oz. njeno premoženje. Več
let nazaj, francoski pisatelj Dau-
det pravi, da se je Tolstoj posta-
vil vodnikom revolucionarjev in
fanatičnim nasprotnikom prava-
slavne vere, ki so hoteli podreti
temelje države in okraštiti vse cer-
kve na Ruskem. Cerkev pa, da je
namen preprečila še ob pravem
času. (Seveda ni to resnica.)

Ko se je grof Čertkoff pridru-
žil Tolstoizmu, mu je cerkveno
sodišče vzelo pravico, vzgojevati
svoje otroke nadalje. Tudi je ve-
liko pozornost zbudil odgovor si-
na Tolstoja na grofa Čertkoffa,
kjer ga Leo (star. sin Tolstoja),
dolži umora svojega očeta. Priča-
kuje se velikih dogodkov.

Učinek narave.

Odesa, 7. dec. — Iz Taganro-
ga, pokrajina donskih kazakov se
poroča, da so radi velikega vi-
harja pritoki Azovskega morja
od obali bili pognani nazaj za
kake tri milje; več ladij je nato
ostalo v pesku.

ITALIJA.

San Giuliano o trozvezi.

Rim, 8. dec. — Ker Avstrija
neprenehoma gradi trdnjave in
bojne ladije, in na drugi strani
ravno tako "zaveznica" Italija,
se je zdelo laškemu ministru za
zunajne stvari potrebno, da po-
mirjevalno spregovori nad tem-
ne oblake Evrope.

V zbornici se je izrazil takole:
laška politika, gleda na to, da se
ohrani mir in status quo; svoje
zaveze z Nemčijo in Avstro-Ogr-
sko se zaveda in tudi po pravilih
drži v popolno zadovoljnost obeh
držav. (!) Določbe trozveze do-
voljujejo kraljestvu Italiji, da
goji prijatelstvo tudi z Franci-
jo, Anglijo in Rusijo; to se tudi

godi. Oboroževanje Avstrije ni
naperjeno zopet Italijo; je v in-
teresu Italije, da postane sosed-
nja močna, in v korist Avstriji,
če Italija nezaostaja. Kakor hi-
tro se pa hoče ali govori, da se
oboroževanje omeji, je takoj med
obema velesilama napeto razmer-
je. —

FRANCIJA.

Francoska zopet pod vodo.

Pariz, 7. dec. — Iz vseh delov
Francoske se poroča o povodnjih.
Posebno so prizadeti prebivalci
ob reki Ron, Seine in drugi. Vla-
da zahteva 8,300,000 frankov za
podporo prizadetim.

ANGLIJA.

Vlada bo imela večino.

London, 8. dec. — Izid volitev
za "spodnjo hišo", je vladi do-
brodošel. Sicer bodo liberalci ri-
meli večino, vendar imajo za ra-
čunati z narodnjaki in Irči. Uni-
onisti, opozicija, so dobili do se-
daj 116 mandatov.

Železniški moloh.

London, 6. dec. — Okoli 40 o-
seb je bilo težko poškodovanih,
nekaj od njih smrtno pri trčenju
dveh osebnih vlakov na progi
London zapadne železnice in Wil-
lensden Junction. Ponesrečenci so
skoro sami trgovski uslužbeni,
ki so se vozili na delo. Trije vo-
zovi so bili popolnoma uničeni.
Več oseb bo gotovo za poškodba-
mi umrlo.

Sufragista zaprli.

H. A. Franklin, možki sufra-
gist, ki je na dan 26. nov. t. l. na-
padel državnega tajnika Church-
illa, je bil obsojen na 6 mesecev
zajora. Franklin je nečak glav-
nega poštarja za Anglijo, Samu-
ela. —

Iz delavskih krogov.

Claridge, Pa.

Cenjeno uredništvo: —

Kompanije so zadnji teden raz-
deljevale med nas lepač, na ka-
terih trdijo da za nobeno ceno ne
podpišejo takimenovani "Pitts-
burgh scale", in hočejo ustrajati
z novimi uslužbenci (skabi) ka-
tere hočejo po zakonu braniti, in
oni so tudi zadovoljni!? Seveda
dokler ne pride zanje dan plači-
la!

Blizajo se volitve za urad orga-
nizacije U. M. W. of America.
kjer se ima nadomestiti nove u-
radnike; morda se bode tudi
predsednik Tom Lewis moral po-
sloviti, nadalje tudi uradnike 5
Districta (Pittsburski okraj). Od
kapitalistov kupljeni časopisi
"Labor World", "Pittsburgh Lea-
der" in drugi, rujejo proti dose-
danjem predsedniku Francis Fee-
hanu na vse mogoče načine, pri-
poročajo in usiljujejo premogar-
jev nekega Bob Gibbonsa, kateri
pa še ni najmanjše stvari storil
za premogarje; pred vsem da je
predsednik neke lokalne unije. S
tem skušajo družbe, ako jim u-
godno izpade znižati plačo pre-
mogarjem osrednje Pennsylvani-
je, in poraziti premogarje, kateri
so na štrajku v Irwin, Greens-
burskem revirju. Zato pošiljajo
za agitacijo kar po cel kos časo-
pisov kakor na primer Pittsburg
Leader, Labor World in druge
kateri so plačani po tri mesece v
naprej. Kdo jih je plačal, kandi-
dat Gibbons ali kompanije? Gib-
bons gotove ne, ker on nima no-
benega centa za take stvari. Je
najet in kompanije plačujejo a-
ko se jim posreči bode dobro, ako
ne, bodo pa zavihali nos.

Oni kapitalistični listi se raz-
pošiljajo zastoj in v naprej pla-
čano na vse lokale 5ga distrikta,
samo, da se zamorejo še bolj za-
ganjati v "neprijateljstvo" u-
radnike, kateri so jim trn v pe-
tah. Zato premogarji, 13. decem-
bra bodete volili za svojo usodo.
Volite za FRANCIS FEEHANA,
kot predsednika za pittsburski o-
kraj, ker ta Vam je že veliko pri-
dobil; imate 95c. od tone premo-
ga in krajši delavni čas. Ako rav-

no pišejo, da Feehan še ni nobene-
ga štrajka zmagal, vse kar so pre-
mogarji dobili, so jim kompanisti
dali iz usmiljenja do njih. Zato
bodite oprezni, volite enostavno
Feehana predsednikom. Ako se
kompanijska nakana posreči,
zgubljeni bomo tudi mi v West-
moreland okraju in drugim pa
gotovo sledi znižanje plače. To-
rej pozor!

Kar se tiče lokalnih razmer ni
novic, štrajkarji so rajši pod za-
tišjem, in se doma tišče, kot pa,
da bi prezebali po sneženih uli-
cah in da bi jih kozaki in depu-
tiji za igračo podili iz enega kota
v drugega; skabov imamo pre-
več, ampak profita ne napravlja-
jo preveč, več škode kompani-
jam; včasih se tudi malo steko,
da si s tem kratek čas delajo, ko
jih za par dni vtaknejo v luknjo,
ako ravno so pod varstvom zaka-
na. V svojih bloksah imajo pro-
dajalne in mesarije in sploh vse;
pivo jim dovajajo in kakor sem
slišal napravijo jim tudi tople
kopeli. Skratka moram reči, fajn
se jim godi. Ali ne vem kako dol-
go bode to trajalo. Prišel bode
čas, ko se bodo morali posloviti,
s brčo od zadaj. Žene in otroci,
kateri so v sotorih zmrzujejo. —
Moja želja je kakor tudi vseh, da
za "Christmas" zmagamo. Roja-
ke pozdravljam in jim priporo-
čam, da se nas tudi ob sedanjem
času malo za božič spomnijo, za
kar jim bomo iz srca hvaležni.
John Batich.

ŠTRAJK CHICAŠKIH KROJA- ČEV IN POLICIJA.

Štrajk chikaških krojačev še
vedno traja, pri tem pa igra po-
licija glavno ulogo. Policija, ki bi
nesmela biti pristranska, ki bi
mogla paziti na red ter varovati
vse sloje enakopravno, pa pobija,
mori štrajkarje, medtem, ko se ne
briga za rope in vlome. Še ni dol-
go tega, ko je nek policaj neke-
mu dekletu na štrajku odstrelil
prste na roki, zadnji teden je zo-
pet drugi umoril nekega štraj-
karja. Vse to je delo korumpira-
nega današnjega sistema, in pre-
govor, da "kdor je jači oni tla-
či", se popolnoma uresničuje, da-
nas, tu, v tej "svobodni" državi;
jačiji pa je oni, ki ima več denar-
ja, katerega je izprešal iz rase
sužnjev.

Škoda, da ni g. Cankarja v A-
meriki; tu je, glede kapitalizma
na eni, in uboštva na drugi stra-
ni še vse kaj drugega kot v Evro-
pi. Bogle, kake misli bi se mu ro-
dile v glavi, na upogled sužniš-
tva nedoletnih otrok po zaduhlih
in prašnih tvornicah po južnih
državah, naših razmer po vele-
kapitalističnih mestih, kakor se-
daj v Chicagi, Los Angeles, in
predkratim v Philadelphiji,
New Yorku, Columbusu, ter pre-
mogarski štrajk v Westmoreland,
Irwin in Greensburg, ki je dovolj
žalosten, niti omenjamo ne.

Razmere so grozne.

Imamo razne družbe za varstvo
živali, otroci pa stradajo in zmr-
zuje, in trpe veliko drugih krivic,
ki upijejo do neba po odrešenju.

Chikaška Federation of Labor
je sklenila, da svojim 250,000 čla-
nom naloži tedensko 25c doklade,
kateri denar se bo razdelil v pod-
poro štrajkujočim krojačem. To
bo prineslo štrajkarjem tedenske
podpore \$52.000. Nadalje so vse
unije v Chicagi priskočile kroja-
čem na pomoč. Nekatere so pri-
spevale do tisoč dolarjev. Lahko
trdimo, da se štrajkarje v njih-
vem pravičnem boju dobro pod-
pira; zmaga chikaške unije, po-
meni pa zmago za vse druge.

Za štrajkarje

v Westmoreland okraju, Pa., smo
ponovno prejeli in sicer Anton
Budna \$2.00; Frank Leben \$31.35
in odposlali danes po želji daro-
valcev v Claridge \$2.00
v Arona \$15.68
in v Darragh \$15.67

Skupaj \$33.35

Razne novice.

VLADNI URADNIKI SO POD- KUPLJENI.

Listi na dolgo in široko pišejo
o strašnem ognju in katastrofi v
Newark, N. J., pri katerem je
zgubilo 25 mladih ljudi, delavcev
in delavk, svoje življenje.

Kdo je kriv grozne nesreče, se
še danes n o č e vedeti. Dobro se
pa ve, da je bilo celo "poslopje"
lesena baraka. Ve se tudi, da ni
bilo v delavnicah nobenih var-
nostnih naprav; vemo tudi, da je
to vse "čez zakon in red". Vemo
tudi, da so od vlade postavljeni
ljudje, nadzorniki, katerih dolž-
nost je, da o nepravilnostih na-
tanko poročajo oblastem, od ka-
terih se za to dobro plačeni. Vemo
pa tudi to, da so vsi ti nadzor-
niki podkupljeni od kapitalistov
in so gotovi, da se jim las ne skri-
vi, če se gode še take nezakonito-
sti; zavoljo podkupljivosti vlad-
nih uradnikov, je zgubilo svoje
mlado življenje petindvajset mla-
deničev in mladenk. Vemo našte-
ti stotine nesreč in rudniških ek-
splozij, katerih so bili krivi na-
d z o r n i k i z kapitalisti
vred; a vse to ne pomaga nič; še
nam je v spominu kako je sodišče
v New Jersey, New Yorku in Chi-
cago, oprostilo člane velike želez-
niške družbe, kateri so kriminal-
no zakrivali smrt čez stoipetde-
set delavcev, a so bili oproščeni.
Vemo, da v takih slučajih v A-
meriki sodišče ne pozna pravice
in tiste človeške pomilovalnosti
do žrtev. In kdor temu oporeka,
je sokrivce vseh "uradnih" mo-
rilecev! To je dežela, kjer kapita-
listi vladajo vse; se upajo poho-
diti zakone in moralo; jemljejo
delavcem v nezračnih in umaza-
nih prostorih njih zdravje in po-
tisnejo dnevno sto oseb v uboštvo
in sramoto. In ni ga naroda pod
solnce, ki bi zatiranje, ravbari-
je v malem in velikem, brutalno
postopanje policije, ubijanje lju-
di skozi železniške, jeklene in
druge družbe, trustov in kapitali-
stov tako idiotsko, potrpežljivo
prenašel, kot ravno, — a m e r i -
š k o l j u d s t v o .

Barabija in zabitost sodnika.

Raymond H. Carroll, uradnik
v New Yorku, je bil zavržen kot
porotnik od "sodnika" Swannu,
(Ire), ker je — bral knjigo Ro-
berta G. Ingersoll "Crimes A-
gainst Criminals!" To se Vam, v
eksempel pove . . .

Vedno le za svoj žep.

General Grant, poveljnik iz-
hodnega departamenta, bi rad u-
peljal v Zjed. državah igrače vo-
jaštva na debelo, in ljudstvo, ki
je že takointako v rokah peklen-
skega trusta, naj bi še zdrževalo
na svoje stroške, veliko vojsko,
ki bi bila po Grant-ovih mislih
"ponos države". Grant tudi "že-
li", da bi se upeljala splošna vo-
jaška obveznost; pri tem se skli-
ejuje na Nemčijo, pa previdno
molči o milijardnih stroških Nem-
čije za svojo armado. Kaj si mo-
rejo vendar Američani misliti o
svojih generalih, ko že sedaj u-
ganjajo posmeh o "mus" solda-
teski v Evropi.

Nadalje se višje sodišče poteza
za "večje" pravice svojega delo-
kroga, čeprav jim je že danes do-
voljeno vse čez mero; v nobeni
državi nimajo sodniki, šerifi in
policisti take oblasti, kot v Ame-
riki. Pri vsemtem pa pri tolikih
kupih "zakonov" vse krade za
svoj žep. Kako se pa deli pravi-
ca, imamo tu lep slučaj. Neke
velika oljnata družba je bila ob-
sojena v 29 milionov odškodnine,
kateri denar bi pripadal vladi.
Trust pa je vložil protest, in dru-
gi sodnik je družbo popolnoma
— oprostil. Vse gre v navskriž;
vsak dela le za svoj žep; ljudstvo
pa gre za voljo škandalov "viš-
jih", vedno bolj navzdol.

Delavci, širite svoje glasilo "Glas
Svobode"!

Pravljica o enakosti ljudi.

Washington, 7. dec. — Kako
so vsi ljudje enaki, nam kaže ta-
le resničen slučaj. V distriktu Co-
lumbia zadostuje, da ima človek
le eno šestinko črnske krvi, in če
je koža osebe še tako bela, se ga
zaznamuje za črnce. Prizivno so-
dišče tega distrikta je vsaj tako
odločilo danes o deklici Izabeli T.
Wall. Otrok, ki bi bil od vsakega
spoznan za kavkaško raso, je o-
biskoval šolo belih. Nekdo se je
pa domislil, da ima otrok šestin-
ko krvi črnske, in je protestiral
proti navzočnosti otroka v šoli
belih otrok.

Prišla je stvar do sodišča in so-
dišče je odločilo, da se mora o-
trok iztirati iz šole in ga pošilja-
ti v šolo črncev. Zakoni pa pravi-
jo, da smo vsi enaki, ampak ne v
— Ameriki.

Rimokatoliški duhovnik-urednik aretiran radi posilstva.

Utica, N. Y., 5. okt. — Tukaj
so danes aretirali Rev. "Father"
Anselma Milnaczyk, poljskega
duhovnika, radi posilstva. Milna-
czyk je župnikoval pri poljski ri-
mo-katoliški cerkvi, in zadne ča-
se bil tudi urednik tednika "Spi-
ritual Hammer", (Dušno kladvo)
— s katerim je menda Poljakom
pamet v glavo zabijal. —

Tožiteljica je neka 20 letna gč.
Stanislava Koleta, katero je iz
New Yorka izabil pod pretezo,
da ji je dobil v Utici dobro služ-
bo, jo nato zaprl v svoje stanova-
nje — kaj je tam ž njo poenjal
to bo dognala sodnja, — dokler
ni ušla in ga nato pustila aretira-
ti. Sodnik je Kristusovega na-
mestnika pridržal pod \$2000 var-
ščine, ker je tajil obdolžitev gč.
Koleta ter določil glavno obrav-
navo na 9. dec.

Kako ljudje bogate.

Tvrda Burr bratje je bila le-
ta 1907 po zakonih države Con-
necticut organizirana. Kapital
družbe je znašal v začetku \$100,-
000, se je pa letos povišal na
\$300.000. Nekaj časa je družba
plačevala en procent na dividen-
de; sedaj prodaja svoje akcije
Buck Oil družbi v Los Angeles,
ki ima nominalni kapital \$5,000,-
000. —

Ti ljudje nemorejo pod nika-
kim pogojem govoriti, o slabih
časih.

Maščevanje brivcev.

Njujorski laški brivci so usta-
novili svoj klub in vsak član kluba
se je zavezal, da bo računal
možkemu, ki se sam brije, 50 cen-
tov za ostrič lase. Bo veljal ta
sklep tudi v prihodnji finančni
krizi?

Listnica uredništva

Gosp. J. Milavec, Box 83, She-
boygan, Wis. — Vaši želji, da bi
Vam izdali ime pisatelja, ne mo-
remo vstreči. Vam toraj družega
ne preostaja, kakor tožiti.

— Drugim e. dopisovateljem
pa naj v pojasnilo služi to, da mi
vsem in to ob istem času nikakor
vstreči nemoremo. — Dobili smo
namreč zadnje čase toliko dopi-
sov, da bi lahko napolnili dva-
krat ves list, a vedeti je treba, da
mora biti prostor v listu tudi za
druge razprave razen dopisov, in
ker se moramo tudi mi reda drža-
ti, to je, da damo vsakemu za-
poredoma prostor. Zagotavljamo
toraj, da pride vse na vrsto, brez
priganjanja. Potrpljenje toraj!

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:		
za \$ 10.35		50 kron
za \$ 20.45		100 kron
za \$ 40.90		200 kron
za \$ 102.25		500 kron
za \$ 204.50		1000 kron
za \$ 1018.00		5000 kron

Poštarina je všteta pri teh svotah.
Doma se nakazane svote popolnoma iz-
plačajo brez vinarja odbitka. Naše
denarne pošiljave izplačuje e. k. pošta
ne hrani in urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicne-
je do \$25.00 v gotovini v priporočenem
ali registriranem pismu, večje zneske
 Domestic Postal Money Order ali pa
New York Draft.

FRANK SAKSER CO
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

ZAPISNIK

II. glavnega zborovanja S. S. P. Z. v Chicago, Ill.

Brat Ivanšek predlaga, naj se pogodbo z "Glas Svobode Co." sklene pri javnem notarju. Sprejeto.

10. minut odmora.

Po odmoru se preide k volitvam glavnega odbora.

Brat Kužnik predlaga, naj se nominira in voli tajno, z listki, kateri predlog se sprejme nad predlogom brata Skubice kateri predlaga naj se nominira javno in voli tajno, z 16—8 glasovi.

Za nominacijo predsednika dobe bratje sledeče število glasov: Konda 7, Mladič 8, Duller 6, Kirk 1, Potočar 2, Skubice 1.

V volitev pridejo bratje: Konda, Mladič in Duller, ker se drugi kandidaturi odpovedo; in dobe glasov: Konda 7, Duller 6, Mladič 13. Nakar se brat Mladič proglasi izvoljenim za predsednika.

Za podpredsednika, dobe pri nominaciji: Čuk 3, Potočar 1, Kirk 1, Kužnik 1, Konda 2, Duller 7, Glojek 2, Fisher 3, Skubice 1, Pečnik 2, Cvetkovič 1 glas. Kandidaturo sprejmejo le bratje: Duller, Fisher in Pečnik. V volitvi dobe glasov: Duller 6, Pečnik 6, Fisher 14. Brat Fisher se proglasi zvoljenim podpredsednikom.

Pri nominaciji za tajnika dobe bratje sledeče število glasov: Benko 8, Glojek 3, Ivanšek 13, Konda 2. — Kandidaturo sprejmeta brata Benko in Glojek. — Pri volitvi dobi brat Benko 22 in brat Glojek 4 glasove. — Brat Benko proglašen zvoljenim za glav. tajnika.

Nominirani za zapisnikarje so bili bratje: Konda z 6, Duller 4, Rus 9, Čuk 1, Ivanšek 3, Glojek 1, Skubice 1, glasovi. — Kandidaturo so sprejeli brat Duller, Rus in Glojek. V volitvi dobi brat Duller 3, Rus 19, in Glojek 4 glasi. — Brat Rus proglašen zvoljenim zapisnikarjem.

Za blagajnika so nominirani: Kalan z 18, Kirk 1, Konda 3, Ivanšek 1, Skubice 1, Čuk 2 glasa. — Kandidaturo se odpovedo vsi razven brata Kalan, kateri se na željo konvencije proglasi soglasno izvoljenim za blagajnika.

Za nadzorni odbor so nominirani: Konda 12, Glojek 20, Duller 10, Ivanšek 9, Kirk 5, Čuk 1, Kužnik 4, Potočar 7, Skubice 4, AUSEC 1, Pekol 1, Košmrl 1. — Kandidaturo sprej-

mejo bratje: Konda, Glojek, Duller, Kirk, Potočar in Skubice; drugi se odpovedo. — Pri glasovanju dobe kandidati sledeče število glasov: Konda 13, Glojek 22, Duller 14, Kirk 3, Potočar 10, Skubice 7. — Proglasijo se za izvoljene gospodarske odbornike: Glojek (predsednik), Duller in Konda.

Za porotni odbor so nominirani bratje: Kužnik, Čuk, Potočar, Cvetkovič in Pečnik, kateri vsi sprejmejo kandidaturu in dobe pri glasovanju sledeče število glasov: Kužnik 18, Čuk 15, Potočar 13, Pečnik 13, Cvetkovič 14. V porotni odbor se proglasi za izvoljene: Kužnik (predsednikom), Cvetkovič in Čuk.

Dalje se sprejme na predlog brata Benka, da se ima ves odbor pravico udeležiti prihodnje konvencije.

Na željo konvencije imenuje brat predsednik brate: Rus-a, Benka in Kondo, da sestavijo nova pravila.

Sprejme se, da se seji glav. odbora vršijo v starem prostoru.

Potrdi se tudi, da stari tajnik še nadalje dobiva plačo \$72.00 na mesec; to do Novega leta.

Nato se novo izvoljeni uradniki in odborniki zahvaljujejo zborovalcem za iskazano zaupanje ter obljubijo, da bodo vedno delovali za uspeh Zveze.

Brat Glojek poroča nato, da je brat glav. tajnik poravnal obljubljeno svoto kot primanjkljaj v blagajni, to je \$10.00; za ostalo svoto \$2.75 se je pa našla pomota in so se knjiške v toklo popravile, ter prej objavljeni račun podpisali.

Nato se brat Glojek v imenu pregledovalcev knjig in brata Cvetkovič in Kužnik v imenu družtev, zahvalijo skupnemu glavnemu odboru za njih točno in požrtvovalno uradovanje.

Nato brat predsednik s kratkim, delegat, na delo za S. S. P. Zvezo spodbujajočim govorom opominja, želeč jim objednem srečno pot; zaključil ob 1/2 7 uri zvečer dne 11. oktobra 1910. drugo glavno zborovanje Slovenske Svobodomiselnice Podporne Zveze.

ANTON MLADIČ, predsednik.
WILLIAM RUS, JOHN BATICH,
zapisnikarja.
(KONEC.)

gospica Gabrijela. Ali vendar jim gre vse po volji. Josip postal je mestni odbornik, pred sodiščem zagovarja hudodelce, na volitvenih shodih govori, siplje ogenj in žveplo na nasprotnike, doma pa se trese pred ženo.

Gospica Gabrijela ima glavo belo ko sneg. A ne reče, ne toži nikomur. Le ta, kdor ve njeno ceo minulost, ve, koliko ona trpi. Kdo se pa za to briga?

Gospa doktorjeva bila tako nesramna, da je pisala Gabrijeli in ji ponudila nekako denarno odškodnino za vse njene žrtve in muke. Taki glupi ljudje ne poznajo na svetu nič drugega kakor ta svoj denar, katerega bodo podedovali ali si ga pridobili na bogve kak način. . . . To si lahko mislite, da gospica Gabrijela ni hotela ničesar sprejeti.

Okno gospice Gabrijele je še sedaj vedno tako dolgo razsvetljeno, kakor je bilo prej za časa Josipovih studij. Privadila se je nočnemu bdenju. Tam za oknom sedi in premišljuje, koliko je vredno srebrno njenih las, katero je hotela plačati gospa doktorjeva.

Vprašam Vas, kdo je pa dandanes še, ki ve ceniti delo, muke, zasluge žrtve drugih in biti za nje tudi hvaležen? . . . —

Po navodilu slovenske angleške slovničnice, tolmača in angl. slov. slovarja se lahko vsaki priprosti človek angleščine, kakor jo v navadnem življenju rabi, priuči, kar je v tej deželi nujno potrebno, ako hoče imeti kak boljši posel in neodvisno živeti. Knjiga v platno vezana stane samo \$1.00 in je dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y.

DR. RICHTER'S
PAIN-EXPELLER

Človek, ki trpi bolečine, je ravno tako brez pomoči, kakor razbita ladja na pečinah. Če bolehaš na revmatičnih bolečinah, nevaljaj, prehlajenjuj, poskusi vdrnenje z

PAIN-EXPELLERJEM, priznano dobro domače sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah po 25 in 50c.
F. A. D. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

Reinhold Kroll
Trgovec
z vinom in likerji
na debelo
"GREEN BELL"
naša specialiteta.

410 Greenfield Ave
Milwaukee, Wis.
Phone: 1547 J.

Reinhold Kroll
Trgovec
z vinom in likerji
na debelo
"GREEN BELL"
naša specialiteta.

410 Greenfield Ave
Milwaukee, Wis.
Phone: 1547 J.

GOSTILNA!!!
JOHN DOBNIK
300 Reed, St. Milwaukee, Wis.
Biljard na razpolago!!!

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

J. F. HALLER
GOSTILNA
prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji.
2103 Blue Island Av. cor. 18. Place.
Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT
Martin Nemanich,
GOSTILNA
Vogel 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

SLOVENSKO NARODNO SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO V RAVENSDALE, WASHINGTON

VSTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: PAVEL KOS, Taylor, Wash.
Tajnik: CIRIL ERMENC, Taylor, Wash.
Blagajnik: MIKE DERNOVŠEK, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: JOHN SKUPCA, Ravensdale, Wash.

POROTNI ODBOR:

RUDOLF PEČNIK, **FRANK JERAS,**
FRANK PUSTOSLEMŠEK.

Društvena seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Marcus v prvem nadstropju.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.
V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popraviljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo sastonj.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimske in spomladne obuče.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883
Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Bank.

SLOVENCI POSEČAJTE
"Little Bohemio"

kjer se toči izborna importirana pilsenka, Aacheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepul

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodek.

Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicagu je J. F. Bolek-ova, kjer se toči izborna Schütz pivo in fina vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcem piva, vina ali kake druge pijače 20c. Večerja s pijačo samo 15c.

Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna.

JOE F. BOLEK
1870 Blue Island Avenue
vokal 19. ul.

Gostilna "Slovenski Dom"

na
2236 So. Wood ceste
to je med Blue Island ulico in 22. Mladič & Krampata.

Angleščina brez učitelja! Slovensko-Angleška Slovnica, Tolma in Angl. Slov. Slovar stane samo \$1.00, in je dobiti pri

J. V. KUBELKA
538 W. 145 St., New York, N. Y.
Največja zaloga slov. knjig. Pišite pocenik!

JOSIP KOMAR

164 Reed St.
MILWAUKEE, WIS.

GOSTILNA

Snažno prenočišče se vedno dobi.

Rojakom tukaj živim in onim, ki potujejo skozi naše mesto se priporočam.

Telephone South 3457.

GOSPICA GABRIJELA.

Črtica iz življenja.

(Iz češkega od A. E. Mužika, prevedel Samotár.)

"Ah, moj bog," zaklical sem, "je-li to v resnici gospica Gabrijela? Je to mogoče? Da bi se bila tako premenila!"

"Je-li to mogoče? Dogodek je dokaj navaden, a tragičen. Kakor jo vidite sedaj, taka je že nekoliko let. Kdor jo je poznal pred 8 leti, nespoznal bi je potem čez 5 let, kakor je vi danes niste spoznali."

Torej poslušajte:

Poznate odvetnika Josipa N? Ne?! Začnem drugače, prav lepo od začetka. Gospica Gabrijela ga je ljubila. To ni nič posebnega. Ali veste, kaj to pomeni pri takej, pošteni, občutljivi stvarci; ona ljubi s celo dušo. V njeni ljubezni je celo njeno življenje. Običajno, rekel bi pravilno, ljubijo takove stvarce takega siromaka, kakor so same. A kam to pripelje? Siromašni ljubljence pride naposled, kakor hitro se mu prikaže kaka priložnost, naglo k spoznanju, da je to, kar dela, "glupost", posebno ako se more drugje bogatejši ali lepše oženiti. Konec tedaj že poznate. Takih deklet ne čaka nič dobrega. Ako pa ljubi takega bogatačca, je pa ravno tista stvar, le s tem razločkom, da jo pusti na cedilu bogatince, ki naposled tudi le gleda, da se bogato oženi. A ona je vedno tako ponosna, da od svojega ljubljence ne zahteva nobene odškodnine. Možno je ve in potem ravna, ne da bi se na kaj oziral ali se česa bal. A dekle bi se s studom obrnilo v stran, predno bi hotelo prejeti kako nagrado od njega, katerega je ljubila, ki je bil njen ideal, za ljubezen, katero je njemu žrtvovala. Niti takrat ne, ako se za ljubljence žrtvujejo tako, kakor se je žrtvovala gospica Gabrijela.

Gospica Gabrijela ljubila je 18 let starega gimnazista. No, to še ne bilo največja nesreča, a fant je bil siromak, siromašen kakor ona. Njegova mati, delavčeva vdova, želela si je, da bi postal duhoven, ko je po velikem pomankanju dokončal gimnazijo. Toda gospod Josip v semenišče ni

hotel vstopiti. Na noben način ni hotel. Materi zdelo se je to nad vse čudno. Začela je poizvedovati in — zvedela vse. Prišla je do mile gospice Gabrijele, kaj je tam poizvedela, si lahko naganete. Od tega časa naprej Josipu ni bilo treba do semenišča.

"To bi bilo slabo", rekla je gospica Gabrijela, "da bi dve taki ženski kakor sve medve, ne mogle preživeti tretjega. Jedno uro dalj na dan sedeti in šivati, pa pojde. Spoznate to? Torej poskusite!" "Poskusile so, posrečilo se je in Josip mogel je iti v Prago, da bi postal gospod "doktor".

Študiral je pravo. Hotel je biti odvetnik. Toda mesto jedne ure na dan morala jih je gospica Gabrijela dodati nekoliko, večasih šivati celo noč. Smo šli v gostilno, alj iz gostilne, okence bilo je vedno razsvetljeno. A za okencem sedelo je dekletce in delalo. Zdelala se je deklica dovolj čez dan za otroci, to lahko veste, učiteljica ročnih del na vasi! Sedaj bi se bila rada ulegla, a ni šlo. In tako je klepal šivalni stroj cele noči. Pri tresenju njenega slabega stanovanja se slišalo to daleč! A čas ubega, ubega z letom, jako drobni strojni šivaji so te posamezni časi!

Preteklo je leto. Josip se je vrnil domu. Našel je Gabrijelo nekoliko spremenjeno, prepadlo in blede, ali navdušeno in polno upanja. Med njegovim bivanjem doma si je nekoliko odpomogla. Jeseni odšel je zopet v Prago. Gospica Gabrijela pa je sedla zopet za stroj in je šivala dalje. Bilo treba vedno večje in večje sile.

Josipova mati začela je bolehati, bilo potrebno, da bi se varovala. Gabrijelini roki morali ste sedaj delati za obe. Denarci prihajali so ob času, Josipu se ni sanjalo o tem ničesar. V tem času luč za njenim oknom ni vgasnila prej nego rano. Bog ve, kdaj je deklica spala. Tako je minulo drugo leto. Kratko se dogodba pové, ali dolgo trpi v življenju.

Ko je Josip prišel domu, ni ničesar vedel o boleznih svoje matere. Gabrijela ni dovolila, da bi on o čem kaj zvedel. Ni bilo nič kaj posebnega, le to je treba, da se mati varuje. Tako je Josip mislil, da je vse kakor je bilo: polovico pošilja mati, polovico go-

spica Gabrijela. Našel je Gabrijelo pri delu.

"Aj, kaj imaš tukaj," rekel je smeja se. "Srebro v laseh! Kako si bogata!"

Ko bi bil on vedel, za kako ceno je bilo kupljeno to srebro! Kratko: Josip je prebil v Pragi 4 leta, napravil skušaje in vstopil v bližnjem mestu kot koncipist k nekemu odvetniku. Gabrijela je bila na pragu raja.

Bila je sedaj obilno plačana za svoje prebdele in med delom prestale noči. Ne, kakor da je imela sedaj že upanje, da se snide s Josipom, ne, ampak, ker je bil on na svojem cilju. V ogledalo se že dolgo, dolgo ni pogledala. V prvo do sedaj ni imela za to časa, a v drugo se je zrcala . . . bala . . .

Ko jo je Josip enkrat z mesta obiskal, zapazil je, da je že čisto siva.

"To je za mene, to je bilo za mene," je zaklicel, in gladil njene prezgodnje sive lase. "Ti si se za me žrtvovala." A v drugo je pristavil smeja se:

"Bodem imel jaz sivo ženo. Ali ti sivi lasi prijali ti bodo lepše kakor nejkrajsnja srebrna čepica."

A kmalu se je začelo govoriti, da je Josip snubil hčer svojega odvetnika in da bode kmalu svatba.

Jedenkrat obiskal je Josip svojo mater, a pri tem obisku se ni oglasil pri gospici Gabrijeli. Druga dva dne šla je njegova mati sama k nji.

"Morate imeti razum, gospica," je rekla. "Vi niste za Josipa. Bodite pametni in če ste ga kdaj imela rada, ne mečte mu polen pred noge. Vsakdo želi si svoje sreče."

"In kaj pa jaz? Kaj pa to-le?" rekla je gospica Gabrijela, kazaje na svoje predčasne sive lase.

"Ravno radi teh niste za nje-ga" . . .

Tak je bil torej ta konec. Josip vzel si je kmalu hčer odvetnika in postal družabnik svojega tasta. Mati njegova preselila se je k svojemu sinu; ozdravela je do dela in poka od — debelosti. Toda mnogo sladkosti pri sinu ne užije. Žena njegova je črna, sitna, gospodujoča in ji očitala in štelas vsaki grizljaj. Starka se dosti naplaka in se spominja na

Slovenska Svobod misel. Podp. Zveza

USTANOV.
1908
INKORPORINA
1909

Chicago,
Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERŠČAJ, 1504 S. 57th St. Cicero, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 238 — 136. St. Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
IVAN GESHELL, 2470 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, 11316 Fulton Ave., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljatve pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je Glas Svobode. Seja vsako zadnjo sredo v mesecu

SPREJETA NOVA DRUŽTVA.

Št. 69 v Brewster, Ohio: Matija Golob, cert. št. 1758 Franc Rajer, 1759; Mihael Strah, 1760; Franc Koprivec, 1761; Ivan Urbas, 1762; Ivan Ceglar, 1763; Alojz Urbas, 1764; Ivan Virand, 1765; Franc Grum, 1766; Anton Hrovat, 1767; Franc Petrič, 1768; Ivan Hrovat, 1769; Martin Kovačič, 1770; Alojz Levstek, 1771; Franc Pavlin, 1772; Josip Pucelj, 1773; Andrej Arko, 1774; Peter Klikovič, 1775; Alojz Anžlovar, 1776. Društvo šteje 19 članov.

Št. 70 v Dunlo, Pa.: Anton Krajnc, 1777; Alojz Strle, 1778; Ivan Dolez, 1779; Jakob Strle, 1780; Alojz Krajnc, 1781; Franc Kočevar, 1782; Matevž Stritof, 1783; Anton Ošaben, 1784; Ivan Ušeničnik, 1785; Ivan Zakrajšek, 1786; Andrej Milavec, 1787; Štefan Mrak, 1788; Alojz Bavdek, 1789. Društvo šteje 13 članov.

Št. 71 v Marianna, Pa.: Josip Milanič, 1790; Mihael Čebašek, 1791; Ivan Sever, 1792; Jakob Kokalj, 1793; Gregor Anžur, 1794; Josip Koncilja, 1795; Ivan Črnivec, 1796; Franc Glinšek, 1797; Mihael Kočevar, 1798; Franc Beniger, 1799; Ivan Črvan, 1800; Valentin Murn, 1801. Društvo šteje 12 članov.

SPREJETI NOVI ČLANI IN ČLANICE.

K društvu št. 1 v Chicago, Ill.: Martin Nemanič, 1802. Društvo šteje 34 članov.

K društvu št. 3 v DePue, Ill.: Miha Omerza, 1803; Josip Bergant, 1804; Alojz Zaletel, 1805; Franc Lužar, 1806. Društvo šteje 18 članov.

K društvu št. 6 v Winterquarters, Utah: Franc Pangerl, 1807. Društvo šteje 53 članov.

K društvu št. 7 v Arona, Pa.: Ivan Šinkovec, 1808. Društvo šteje 30 članov.

K društvu št. 10 v Moon Run, Pa.: Franc Mali, 1809; Elmer Schauer, 1810. Društvo šteje 38 članov.

K društvu št. 12 v Sublet, Wyo.: Franc Primožič, 1811. — Društvo šteje 35 članov in 4 članice.

K društvu št. 13 v Witt, Ill.: Anton Demšar, 1812; Ivan Kotnik, 1813; Franc Grill, 1814. Društvo šteje 25 članov.

K društvu št. 14 v Yale, Kans.: Edward Podobnik, 1815. — Društvo šteje 43 članov.

K društvu št. 15 v Granville, Ill.: Ignac Koman, 1816. Društvo šteje 21 članov.

K društvu št. 16 v Clinton, Ind.: Alojz Volonte, 1817; Andrej Rezetka, 1818. Društvo šteje 37 članov in 2 članice.

K društvu št. 20 v Cleveland, Ohio: Ivan Stalfa, 1819. Društvo šteje 37 članov in 2 članice.

K društvu št. 22 v Indianapolis, Ind.: Ivan Žetko, 1820. Društvo šteje 34 članov.

K društvu št. 24 v Milwaukee, Wis.: Valentin Razbornik, 1821; Josip Benda, 1822. Društvo šteje 30 članov.

K društvu št. 26 v Collinwood, O.: Franc Koželj, 1823; Franc Valjavec, 1824. Društvo šteje 20 članov.

K društvu št. 27 v Forest City, Pa.: Franc Pograjc, 1825. — Društvo šteje 37 članov.

K društvu št. 28 v Madison, Ill.: Jurij Meič, 1826; Matija Braričević, 1827. Društvo šteje 23 članov.

K društvu št. 30 v Bishop, Pa.: Lenard Verdinek, 1828. — Društvo šteje 29 članov.

K društvu št. 31 v Farmington, W. Va.: Ludovik Bajorek, 1829; Marija Boštjančič, 1830. Društvo šteje 37 čl. in 2 članice.

K društvu št. 33 v Livingston, Ill.: Šimon Florjančič, 1831. Društvo šteje 21 članov.

K društvu št. 34 v Oregon City, Ore.: Andrej Potočnik, 1832. Društvo šteje 14 članov in 1 članico.

K društvu št. 36 v Springfield, Ill.: Josip Bruss, 1833. Društvo šteje 20 članov in 1 članico.

K društvu št. 37 v Lowber, Pa.: Ivan Sirc, 1834. Društvo šteje 21 članov.

K društvu št. 83 v Jenny Lind, Ark.: Josip Ocepek, 1835. — Društvo šteje 20 članov in 1 članico.

K društvu št. 39 v Aguilar, Colo.: Franc Krivec, 1836. Društvo šteje 25 članov.

K društvu št. 40 v Salida, Colo.: Josip Russ, 1837; Štefan Črnkovič, 1838; Josip F. Miklič, 1839; Martin Fier, 1840. Društvo šteje 44 članov.

K društvu št. 44 v Virden, Ill.: Ivan Belcer, 1841. Društvo šteje 30 članov in 1 članico.

K društvu št. 45 v Baltic, Mich.: Andrej Špacal, 1842; Josip Jelen, 1843; Andrej Jelen, 1844. Društvo šteje 12 članov.

K društvu št. 47 v Chicago, Ill.: Marija Darovec, 1845. Društvo šteje 22 članice.

K društvu št. 48 v Breezy Hill, Kans.: Andrej Govejšek, 1846; Martin Knez, 1847; Franc Jeršin, 1848; Jakob Kok, 1849; Josip Šegotič, 1850. Društvo šteje 31 članov.

K društvu št. 52 v Somerset, Colo.: Franc Vertnik, 1851; Urban Majnik, 1852; Ivan Sever, 1853; Mihael Kotar, 1854. Društvo šteje 22 članov.

K društvu št. 53 v La Salle, Ill.: Franc Tominšek, 1855. — Društvo šteje 12 članov.

K društvu št. 55 v Broughton, Pa.: Ivan Žemora, 1856; Bernard Tomše, 1857. Društvo šteje 50 članov in 1 članico.

K društvu št. 56 v Rock Springs, Wyo.: Ivan Jelovčan, 1858; Ignac Tušek, 1859. Društvo šteje 14 članov.

K društvu št. 58 v Greenland, Mich.: Peter Bukovač, 1860. Društvo šteje 15 članov.

K društvu št. 59 v Conemaugh, Pa.: Josip Baudek, 1861; Martin Jager, 1862; Martin Petrič, 1863. Društvo šteje 13 članov.

K društvu št. 61 v Barberton, O.: Anton Benko, 1864. Društvo šteje 12 članov.

K društvu št. 62 v Lorain, O.: Josip Lokar, 1865; Anton Rohotina, 1866; Franc Dugar, 1867. Društvo šteje 15 članov.

K društvu št. 63 v Sheboygan, Wis.: Anton Štefančič, 1868. Društvo šteje 15 članov.

K društvu št. 64 v St. Michaels, Pa.: Pavel Šilobot, 1869; Nik Stipančič, 1870; Nik Podvosac, 1871; Rozalija Zvonarič, 1872; Margareta Poje, 1873. Društvo šteje 18 članov in 2 članice.

K društvu št. 67 v Johnston City, Ill.: Josip Škopič, 1874; Franc Črnkovič, 1875. Društvo šteje 11 članov.

PRESTOPLI ČLANI.

Od društva št. 5 v Darragh, Pa., k društvu št. 33 v Livingston, Ill.: Franc Plazzotta, 130; Andrej Mozir, 124. Prvo društvo šteje 39 in drugo 22 članov.

Od društva št. 8 v McGuire, Colo., k društvu št. 6 v Winterquarters, Utah: Frank Fertuna, 1154. Prvo društvo šteje 19 in drugo 54 članov.

Od društva št. 11 v Staunton, Ill., k društvu št. 67 v Johnston City, Ill.: Viktor Meran, 263; Josip Zorko, 1584, in Franc Ašič, 1586 k društvu št. 38 v Jenny Lind, Ark. Prvo društvo šteje 11 drugo 13 in tretje 22 članov in 1 članico.

Od društva št. 12 v Sublet, Wyo., k društvu št. 56 v Rocks Springs, Wyo.: Mihael Ribnikar, 158. Prvo društvo šteje 34 čl. in 4 članice in drugo 15 članov.

Od društva št. 14 v Yale, Kans., k društvu št. 66 v Superior, Wyo.: Luka Grosser, 343; Ivan Klapeš, 357; k društvu št. 35 v Franklin, Kans., Alojz Strasberger, 1136. k društvu št. 48 v Breezy Hill, Kans. Prvo društvo šteje 40 drugo 14 tretje 22 in četrto 30 članov.

Od društva št. 21 v Naylor, Mo., k društvu št. 1 v Chicago, Ill.: Franc Kite, 516 in od društva št. 45 v Baltic, Mich., Karol Stopar, 1050. Prvo društvo šteje 11 drugo 36 in tretje 11 članov.

Od društva št. 5 v Darragh, Pa.: Ivan Božnič, 734; od društva št. 22 v Wenona, Ill.: van Cesar, 773, oba k društvu št. 44 v Virden, Ill. Prvo društvo šteje 39 drugo 12 in tretje 32 članov in 1 članico.

Od društva št. 35 v Franklin, Kans., k društvu št. 48 v Breezy Hill, Kans.: Josip Klimek, 808. Prvo društvo šteje 21 in drugo 32 članov.

POTUJOČI ČLANI.

Od društva št. 5 v Darragh, Pa.: Andrej Mlekuš, 524; Franc Mlekuš, 559.

Od društva št. 6 v Winterquarters, Utah: J. Bergant, 143; F. Vidregar, 639; M. Moneta, 636.

Od društva št. 9 v Leadville, Colo.: J. Vidmar, 540

Od društva št. 17 v Aurora, Minn.: Math Pernat, 1325.

Od društva št. 27 v Forest City, Pa.: F. Kastele, 957.

Od društva št. 28 v Madison, Ill.: Jurij Čar, 1248.

Od društva št. 34 v Oregon City, Ore.: Alojz Golob, 1176.

Od društva št. 37 v Lowber, Pa.: Nik Šitelkopf, 836.

Od društva št. 52 v Somerset, Colo.: Josip Jenič, 1287.

Od društva št. 56 v Rock Springs, Wyo.: Gregor Novak, 1520.

SUSPENDIRANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K društvu št. 3 v DePue, Ill.: Andrej Sorčič, 78.

K društvu št. 12 v Sublet, Wyo.: Blaž Bozovičar, 185; Martin Bezovnik, 1914.

K društvu št. 14 v Yale, Kans.: Josip Pečnik, 533; Josip Peterka, 359.

K društvu št. 44 v Virden, Ill.: Jurij Humljan, 1034.

K društvu št. 54 v Ely, Minn.: Andrej Banič, 1315.

K društvu št. 56 v Rock Springs, Wyo.: Ant. Novak I, 1378.

SUSPENDIRANI ČLANI.

Od društva št. 16 v Clinton, Ind.: Viktor Zupančič, 428; Ivan Muller, 446.

Od društva št. 17 v Aurora, Minn.: Franc Betoni, 1240.

Od društva št. 19 v So. Chicago, Ill.: A. Aljaž, 1165; Anton Debelak, 1417.

Od društva št. 20 v Cleveland, O.: Franc Česen, 851.

Od društva št. 21 v Naylor, Mo.: Alojz Cimerman, 512; Ivan Vidmar, 515.

Od društva št. 22 v Indianapolis, Ind.: Josip Semenič, 1593.

Od društva št. 28 v Madison, Ill.: Štefan Sajuš, 613; Anton Pleše ml., 616; Anton Kolenc, 620; Ivan Majnarič, 698; Albert Benk, 1247; Josip Oblak, 1250; Anton Merle, 1251; Luka Pavičič, 1339; Anton Delač, 1498.

Od društva št. 29 v Taylor, Wash.: Andrej Frank, 677; Vinko Haffner, 856; Franc Pintar, 929.

Od društva št. 31 v Farmington, W. Va.: Josip Bednaš, 703; Nik Špehar, 705; Marko Mahan, 1106; Vasilj Majk, 1107; D. Kobilanski, 1438; Jakob Guzminkov, 1602.

Od društva št. 37 v Lowber, Pa.: Ivan Drab, 833.

Od društva št. 41 v Ambridge, Pa.: Miha Preskar, 969.

Od društva št. 48 v Breezy Hill, Kans.: L. Česek, 347.

Od društva št. 55 v Broughton, Pa.: Franc Oblak, 42; Anton Rakar, 1353; Anton Debelak, 1367; Ivan Gore, 1368; Franc Godec, 1370.

Od društva št. 58 v Greenland, Mich.: Josip Poje, 1399.

ODSTOPILI ČLANI IN ČLANICE.

Od društva št. 18 v Girard, Ohio: Math Rozman, 485 Društvo šteje 17 članov in 3 članice.

Od društva št. 40 v Salida, Colo.: Franc Lubič, 906. Društvo šteje 41 članov.

Od društva št. 47 v Chicago, Ill.: Ivanka Tisol, 1076. Društvo šteje 21 članice.

ČRTANI ČLANI IN ČLANICE.

Od društva št. 2 v Claridge, Pa.: Anton Martinšek, 53; Jurij Špehar, 289. Društvo šteje 77 članov in 1 članico.

Od društva št. 16 v Clinton, Ind.: Ivan Albreht, 426. Društvo šteje 36 članov in 2 članice.

Od društva št. 28 v Madison, Ill.: Tomaž Mance, 610. Društvo šteje 22 članov.

Od društva št. 31 v Farmington, W. Va.: Vinko Benkovič, 706. Društvo šteje 36 članov in 2 članice.

Imamo zopet dve leti za nami, kjer lahko delavstvu pokažemo, kako nesramno so bili potegnjeni od Republikancev. Še so v kosteh visoke cene, nizke plače in rabarija kapitalistov skozi republikansko stranko.

Slovensko Zdravišče

POZOR! SLOVENC! POZOR!

Neovrgljiva resnica je, da je le isti zdravnik najboljši, kateri se ne hvali sam, temveč katerega hvali narod. Ravnatelj od Slovenskega zdravišča hvalijo tudi naši rojaki, izmed katerih nam ravnokar en rojak javlja, kateri je bil bolan 2 leta in ga niso drugi zdravniki mogli ozdraviti.

Zahvalno pismo Dr. Thompsonu

Čenjeni zdravnik!

Prosim Vas da mi ne zamerite, ker tako dolgo nisem pisal. Naznanjam Vam, da sem sedaj popolnoma zdrav, se dobro počutim in delam vsaki dan. Prav lepo se Vam zahvaljujem za Vaš trud pri zdravljenju, jaz sem že mislil, da ni zdravnika, kateri bi me mogel ozdraviti. Kot sem se slednjič obrnil še do Vas, ste me pa popolnoma ozdravili. Povsod Vas bodem priporočal in pohvalil kako se prizadevate, da ozdravite vsakega, ki se Vam zateče.

Končno se Vam še enkrat zahvaljujem za to, ko ste tolko potrudili, da ste me ozdravili. Če bom še kdaj pomoči potreboval, prosim, da mi boste še pomagali.

Vas lepo pozdravim,

John Suhorepetz, 814 N. 9th Street
SHEBOYGAN, Wis.

ROJAKI! Ne dajte se toraj nadalje motiti od kakih sumljivih kompanij ali lažnih zdravnikov, temveč idite ali pišite v slučaju bolezni le na to zdravišče, kjer boste sigurno najbolje postreženi.

Pisma pišite v materskom jeziku ter ih naslavlajte edino na sledeči naslov: "SLOVENSKO ZDRAVIŠČE"

DR. J. E. THOMPSON

342 West 27th St. New York, N. Y.
Uradne ure so: Obdelavnikih od 1 do 4 ure popol. V nedeljo od 11 do 2 ure popoldan.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoríš gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Pustite si napraviti svojo obleko po meri, kar je končno še najceneje, seosebno ako vam ga naredi po meri

CHAS. TYL

popularni krojač

1945 So. Halsted Street, Chicago, Illinois

Ravno nasproti 20. ceste.

ČESKO-SLOVANSKA BANKA

966 68-70 West 18. Street

CHICAGO, ILL

Mi prodajamo prekomorske vozne listke za vse kraje sveta in obratno. Pošiljamo denar v domovino točno, brzo in ceno, kakor tudi na mestno hranilnico ljubljansko. Izdelujemo vse v notarsko področje spadajoče stvari. Sprejemamo denar na vloge in shrambo za kar se plača letno samo \$3.00.

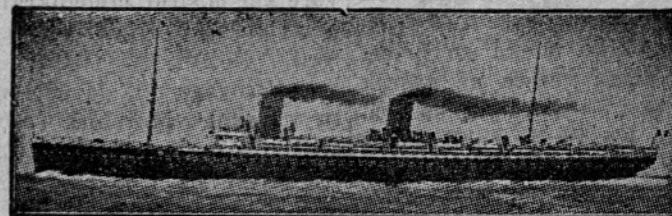
F. J. SKALA & CO.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP

La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP

Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Pristanišče 57 North River v znožje 15th St., New York City

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,

na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLYPublished by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodnomislalni list za slovenski
narod v Ameriki.'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00
ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25NASLOV ZA DOPIS IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznani poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.Leto 1912 bo memorandum
politične zgodovine te dežele.Konfiskacija (zaplemba) je
nekaj, katere se moremo ogibati
bolj, kot vsake hazardne igre.Rooseveltu se priporoča, naj
bi še enkrat obiskal Milwaukee
in stem gotovo podere socializem.Mestece Roosevelt v New Jer-
sey bo svoje ime spremenilo ein
foh v Eks — Roosevelt.Stvari so se obrnile v korist
nas, treba nam je samo korist in
zlato priliko vzeti — in sonce
nam bo sijalo vsaj dve leti.Policisti Chicago so dosegli v
pretepanju strajkujočih deklic
svetovni rekord. Nobelova na-
grada bi bila za nje premalen-
kostna.Učiteljice pristopile so k "A-
merican Federation of Labor",
prepričane, da le tam najdejo
podporo in pomoč. To se pa ni
zgodilo v New Yorku ali Chica-
go, ampak v Luzernu Co., Pa.Delavstvo je v Pennsylvaniji
pripomoglo zmago nekega repu-
blikanca v Keystone okraju. I-
majo lahko upanje, da se izvo-
ljenece tudi kedaj spolne njih, in
stradajočih družin v Irwin okra-
ju?Dokazano je, da je imela socia-
listična stranka zadnjo volitev
850.000 svojih volivcev. Pri vo-
litvah dve leti nazaj pa samo
450.000. Potem pa govore, da
stranka ne raste!Predsednik Taft je naročil viš-
jemu zemljomeru Gothals (go-
tovo čifut), da naj opusti od dela
vse tiste pri Panama kanalu, ki
zahtevajo višjo plačo. Odprla se
je v Chicagi agentura, ki bo po-
slalala delo druge in še ceneje
delavce. Tako je plačilo človeka,
ljudem kateri so ga postavili za
to, kar je danes.Nek clevelandski časnik — po-
roča, da farmerju Griggs, od
Eagleville, O., dalj časa niso daja-
le krave toliko mleka ko preje.
Šel je nekega večera na pašnik
in našel tam — 16 kač, ki so kra-
ve sesale. Ko jih je pobil, imele
so krave zopet toliko mleka ka-
kor preje. Ko bi bili brali to v
"Cl. A.", ali pa da bi bil farmer
kje blizu sv. Lovrenca v New-
burg, bi bilo pa za verjet.Ko je zadnje dni Mother Jones
potovala skozi Youngstown, O.,
je slišala pogovor dveh delavcev,
Carnegie-vih železo topilnic, ki
sta povedala, da je neka nova
konstrukcija stroja vzela 14 iz-
vezbanim delavcem kruh. Stem
novim strojem je Carnegie-u
pravzaprav truštu, prihranjenih
\$50 dnevno. V istem oddelku je
tudi zgubil lep mlad mladenič
svojo levo roko, ko se je pehal
za debelejši trebuh Andy-u. Kou-
panija mu je obljubila dosmrtno
delo, če ne toži družbe za zguo-
ljeno roko. Fant je ponudbo spre-
jel in nosil je po dlanici v desni
roki vodo. Toda ti plutokrati so
se kesali dane obljube in začeli
so razmišljati, kako bi ga bolj
z delom obtežili. Napraviti so mu
dali umetno roko, katero lahko
po delu sname in pri delu zopet
natakne. Sedaj kriple prenaša
vodo v dveh posodah, v vsaki ro-
ki eno, in Carnegie bo kmalu
zmogel "darovati" človeštvu zo-
pet novo knjižnico.

ČE SO NEBESA, BOM JAZ V NJIH PRVI.

Tudi Amerika, lahko rečemo
gre v verskem oziru drugo pot,
kot je hodila zadnjih petdeset let.
Z Anglo-saksi je prišla v Ameri-
ko germanizacija in protestanti-
zem. Angleži so bolj verni kot si
jih Slovenci predstavljamo. Po-
glejmo malo nova mesta in na-
selbine z ameriškim prebival-
stvom, povsod skoro, hiše, saloon
in cerkev. Prišlo je celo tako da-
leč, in to je faktum, da je danes
človek v Ameriki, ki ni ud kake
cerkve — deklariran. Tudi pri
Slovencih je to, vendar pa ne v
tako strogi obliki. Vse veroizpo-
vedanja v Ameriki se žele posta-
viti z več udi. Z Irci je prišla v
deželo posebno rimsko-katoliška
cerkev. Čudno je vendar tudi to,
da so se Slovenci marsičemu iz
stare domovine odvabili in pusti-
li tam, za morjem, ne morejo se
pa otresti in pozabiti rimske kat.
cerkve. Koliko bi bili že danes
Slovenci v Ameriki naprej — če
bi tudi to grbo pustili doma, tam
za morjem!Cerkve so pa tukaj, pomagaj
si, neodpraviš jih. Nemogoče jih
je odpraviti? Kdo trdi to? Samo
ljudstvo! Kakor hitro pa pusti-
mo kaki stvari živeti, vedimo, da
mora postati vedno večja in več-
ja, bogatejša in bogatejša, —
močna in trdna!Da močna; to je pravi izraz.
Kaj je moč rimsko katoliške cer-
kve, pa se nam Slovencem v A-
meriki ni potreba učiti, ker im-
amo že salamske izkušnje, od
tam, izza morja. Dokler je samo
cerkev, je cerkev, bogata je bo-
gata, ko pa postane moč, ko
vpliva na ljudi, potem je že —
hudič! Koliko stvari bi že Slo-
venci v Ameriki sklenili in tudi
izvršili, ko ne bi, (vodniki!) se
vedno preje ozrlji proti nebu za
razsvetljenje in pomoč svetega
duha, ki naj pokima za ali za ne.
Večni Kranjci!Le voljo tiste "vere" se vse to
godi; in ljudje so se temu priva-
dili; tako žive in bodo v tej veri
umrli. Vse po programu. Kaj je
vera, koliko so tisti vredni ki jo
oznajo (prodajajo) in peče, pa
ve danes svet malo drugače
kot pred petdesetimi leti. Znani
Amerikanec in iznajditelj Tomaž
A. Edison, se je smejal, ko je čul
kritiko patra dr. C. F. Akeid in
drugih farjev. Sicer ni Edison o
kaki veri nič patentiral, vendar
ni črnosuknežem po volji, da se
jih ogiblje in lepo sedi v nedeljo
v svoji vili v West Orange, N. Y."Sem ateist (brezbožec) sedaj,
sem?" je vprašal Edison. "Tisti
ljudje ki to govore niso prav pre-
brali, kar sem jaz rekel nekemu
poročevalcu. Nisem ateist — ni-
koli nisem bil, nikdar izjavil da
sem. Verjem v neko višjo inteli-
genco; tistim sanjam o nebesih in
drugih oslarijah sem pa dal slo-
vo, in rojaki, vas prosim, da ne
bi i v verjeli v iluzije."Ne vidim, ne morem razumet,
posebno pa ne morem verjet
farjem in cerkvam. Oni ne go-
vorijo kar mislijo, mnogokrat sploh
ne mislijo. Z njimi je sam busi-
ness." Edison se je izrazil nade-
lje: "Govore mi, da sem na po-
tu v pekel. Morebiti — Ampak
stavim z najbogatejšim dušnim
pastirjem, da, če so že nebesa,
bom jaz prvi v njih, tudi pred-
nost pred samim dr. Akeid. Tukaj
je lepa primera, kaj vse ti naši
bogati in še ubogi duhovniki sto-
re, ko je čas pomagati kaj. Ubog
poročevalec nekega lista pride
nekega dne k meni in me poprosi
za mal interview (razgovor). Je
pameten dečko in popisuje do-
bro; revež je pa oviran pri svo-
jem poslu, ker je kot vojni poro-
čevalec zgubil nogo. Privolil sem
za razgovor, ker je želel list in
ker mu sem hotel s tem pomagati.
Neki far, pa se je na mnogem
spodtikal o najinem interview in
listi poročevalce se je napotil tudi
k istemu posvečenemu in ga po-
prosil za interview. Kaj pa misli-
te ljudje božji, kaj mu je odgo-
voril sveti mož, ki ima na jeziku
vedno ljubezen do bližnjega? Od-
govoril mu je, "da, jaz sem pri-
pravljen izreči napram vam svo-
je misli ampak pričakujem za to
\$200!" Tukaj imate svojega kri-
stjana, cerkvenega (bogatega)
moža, ki zastopa Vas!Edina vera naj nam bo "gol-
den rule". Kdor se bo pričel rav-
nati po "zlatih pravilih", in če
se bodo vsi ljudje enkrat začeli,
ne bo več uboštva in žalosti. "Čese bo vsak človek zadržal kot
človek, nam ne bo potreba pla-
čevati policije, sodnikov, voja-
štva, kanonov. — Ta svet obsto-
ji danes na napačnih podlagah,
in principih. Ni tudi enega vese-
lega. Vlada med nami mizerija in
nezaupnost. Nekateri imajo vse-
ga preveč, drugi pa toliko ne, da
bi enkrat na dan jedli gorko.
Ampak gre na bolje, počasi, kot
vse velike reči rastejo po časi.Kar Ti ljudje store, more biti
vse plačano, od očenaša in češe-
nemarije, do pogreba, z besedo,
vsaka beseda in vsaka stopinja.
Boga imajo na razpolago v več
cenah; če so boljši časi, ga tudi
revni ljudje bolj drago kupuje-
jo, drugače pa od nikelnega naprej.
Vse sam kšeft in zopet kšeft!Svet bo vesel, a k temu ne bo
pripomogla "vera" temveč izo-
brazba. Z zidavo ene šole, je več
koristi, kot z sto cerkvami. Izo-
brazba naj kaže že mlademu, kaj
od njega tirja svet in prihod-
nost.""Vera! Povsemtem! Kaj za e-
ne skrivnosti pa vsi ti črnosuk-
neži vejo več kot jaz. Rad bi ve-
del, koliko od teh ljudi je videlo
kak Rockefellerjev institut, kjer
odrežejo človeku nogo, jo denejo
v mrzlo shrambo za en teden in
potem jo našijejo zopet nazaj —
in se prime in zdravi in postaja
zopet čuteča in živa, kot kak
drug del telesa.Tem ljudem so vsi tisti ljudje
na potu, ki jim ne "mažejo".
Ves človek je z narave — vse
je narava. Ne, ne, jaz ne veru-
jem da duša človeka živi še po
svoji smrti. Njegovo delo živi po
njemu, ampak delo je snov, mate-
rial."Tako se je izrazil napram kle-
rikalnim hujskanjem eden naj-
večjih iznajditeljev tega sveta
Tomaž A. Edison. Vest se je hi-
tro raznesla tudi po rumenem ča-
sopisju in v marsikateri ameriški
družini, so se pelahno razburili
ob tej dobri klofuti moža, ki ima
danes v Ameriki na tisoče pri-
vržencev in oboževalcev. Tako
opekli se še niso črnosukneži pred
Američanom; ljudstvo te dežele
tudi kaj rado posnema izjave ta-
kih resnih, delavnih bogatih mož.
In to je, kar je naš namen.

MOČ LORDOV PADA.

Ljudstvo, to dobro ljudstvo,
naj odloči! Tkaleci iz Landshire,
premogokopi iz Walls, kmetje
Škoteke in vi trpini in nalaganci
bark v pristanišču London.Vsi vi ste nam sedaj potrebni:
v vas je rešitev. Vas hočemo na-
rediti v resnici gospodarja Veli-
ke Britanije. Samo k nam, v naše
vrste, in zgodilo se bo! Vi!Kdo govori danes tako, kdo kli-
če ob smrtni uri na pomoč prole-
tarijat Anglije? Vojvoda, grof
pl. Leicester, lord Landsdowne,
lord Rosebery, Mr. Balfour iz hi-
še Burleigh, britska aristokrati-
ja je, ki se obrača z prošnjo na
"Kanalie", da rešijo same sebe.Kje drugod se upajo poslanci
nasprotovati volji vlade. Kaj de-
la državni zbor proti gosposki
zbornici na Dunaju? No, na An-
gleškem so pa ljudje bolj "siro-
vi" in politika vlade bolj diplo-
matska; kar je največ, vlada ve,
da se z grdo pri teh ljudeh nič ne
odpravi. Bogsigavdi čemu, tu-
di angleško ljudstvo je moralo
do danes čakati, kaj poreče višja
zbornica — lordi. Nov duh pa je
prišel v deželo, kateri pravi, da
niso lordi ne od boga in ne od ce-
sarja postavljeni, da sklepajo za-
kone in vladajo po svoji volji. In
ta glas se je tako hitro raznesel,
da bo v par mesecih konec vse
lordske moči — nadvlade. Danes
ima prebivalstvo Anglije v svojih
rokah tako moč, da si nihče ne
predstavlja tega. Sedaj imajo
priliko, da pometejo za večno z
lordonizmom, spojenim s kapita-
lizmom. In tako smo doživeli kra-
ljevske zabavo, da britski aristo-
krati na kolenih prosijo "navad-
no" ljudstvo, naj jih o n reši!
Ker pa z praznimi rokami ne mo-
re prit pred njem, obljubja, da
stre liberalce. Ti vam obljubljajo
da moč lordov v zbornici o me-
je; to je pa preveč premalo, lju-
bo drago ljudstvo, za vas; mi bo-
mo pustili Vam, da nas boste po-
polnoma vladali!Direktno vladanje ljudstva, to
je, kar mi vam ponujamo. Noben
zakon se ne sme preje odobriti,
dokler vi neporečete, da. In sedaj
— volite nas!

Od cile kaj tacega, ni res! Am-

pak ne za tistega, ki pozna politi-
ko Angležev. To ni v prvo — in
morebiti tudi ne v zadnje. Kakor
hitro se čuti aristokracija na An-
gleškem od srednjega stana so-
vražena, poskuša proti njim po-
slati delavstvo, ki ima o tem sa-
lamensko lepe izkušnje. In kar je
še najbolj zanimivo, liberalci so
še vedno podlegli. Kakor hitro je
Holland pri aristokrati in nevar-
nosti, iščejo zadnje opore pri
"nižjih" in že dostikrat je do-
bili.Se jim posreči tudi to pot? Ni
težko reči da ne. Anglež ima ve-
dno neko čudno trmo, katere mi ne
zapopademo in nad katero se več-
krat pošten človek jezi. In ker se
jim pri sedanjem "Ditching of
the Liberals" ponuja največ od
prvih ljudskih volitev 1830 leta,
ni težko reči odločitev.Zakaj pa se gre sedaj v Angli-
ji? Na nek način je vse podobno
francoski revoluciji, v mirnem
slogu. Esene francoske revoluci-
je je tudi v Angliji odpravil fev-
dalstvo in postavil na noge in
respekta takozvani "tretji raz-
red" ali meščanski stan. Povrni-
tel francoske revolucije ni danes
mogoča, ker je med tem časom
nastal zopet nov stan in se tudi
postavil na politično polje. V An-
gliji je pa stvar še bolj kompli-
cirana, ker je napoti irska stran-
ka, ki je narodno demokratično-
socialna, in gre v gotovih rečeh
z delavstvom roko v roki.Če bi liberalci sami bili sedaj
v boju, bi bila za nje lahkota z
višjo zbornico — lordi — igrati
se. To pa ne bo slučaj, ker so jim
na poti Irci in delavska stranka,
in ker so brez teh dveh brez mo-
či — jih morejo tudi poslušati. Ti
zadnji so tudi vzrok, da z liberal-
ci in aristokrati ni prišlo do no-
benega sporazumljenja.Angleški parlament bo storil v
prihodnjem zasedanju važne za-
kone. tičejo se posebno delavske-
ga stana. Toraj je stvar velikega
pomena za vse delavstvo Anglije,
da gleda le to, kar bo nji največ
neslo dobička — ne se ženiti z
strankami, ne delati kompromi-
sov, nič hlapčevstva, nič pardo-
na; v boj in iz boja neodvisna. —
Prilika je zlata.

KDO NAS ZATIRA.

V teku zadnjih 150 let je de-
lavski svet naredil velikanski na-
predek v produktu in humaniteti
delavstva. Industrio je vzdignil
edinole delavec, od njega je v na-
prej odvisna. Ni pa moglo delav-
stvo spremeniti kričee razdeli-
tvene krivice produkta, tudi da-
nes kot pred sto in sto leti pro-
dukta ne živajo delajoči temveč
le nekaj odstotkov ljudi, ki žive
v največjem luksusu in bodo ži-
veli še toliko časa naprej, dokler
ne bodo zopet stoletja potekla tri-
dega boja delavcev proti svoje-
mu zatiralcu kapitalu, ki ga pa
sam on živi in vzdržuje in mu po-
maga še vedno do večjega boga-
stva in oblastva. Mašinerija, e-
lektrika so vzele delo tisočim in
tisočim rokam. Železnica škodo-
vala vznikom, vse je svet posku-
šal in tudi dovršil, da bo njemu
v korist, če ne takoj pa sčasoma,
a skoro povsod je bil opeharjen,
kajti vse ima že v rokah monopo-
liziran kapital; dandanes začni
kar hoče, če ni kapitala, ni u-
speha. Po stoletjih ignoriranja in
supersticije, boja in dela, je po-
stal človek sam svoj, je lahko za-
klical svoj jaz. Prvič u zgodovini
ni se lahko povdarja človeštvo
toliko producira hrane in življa,
obleke in luksirioznih predmetov,
da lahko zadovolji vse želje in
lačne, ogreje vse zmrzle in oble-
če vse raztrgane. V humanitetnih
ozirih bi se v tem stoletju lahko
pobahali in še poznejši rodovi
nam bi mogli to priznati in resni-
ca je pa sedaj, da danes producira
delavstvo za vse potrebe, a tu-
di kot pred 150 leti — tega ne
živja.Vsi smo prosti — prvič v zgo-
dovini se vsak človek trče na pr-
sa "da mu nihče nič ne more", v
resnici je pa skoro tak hlapec kot
pred francosko revolucijo. Danes
imamo vse na razpolago, da se o-
svobodimo, imamo lepo sredstvo,
v besedi naša zmagojoča civili-
zacija, gloriozna civilizacija. S
civilizacijo pa je prišlo industrijs-
ko suženstvo. Svet obrača, bog
obrne; tako niso tudi naši pred-
niki vedeli, da bodo z industrio
ubili svobodo delavcev, svobodo
humanitete, nje lepa pota in zdra-
ve nature.Mi danes živimo pod kapitali-
stičnim-produktivnim sistemom.
Instrumenti produkcije, mašine-
rija, železnice, tovarne, veletrgo-
vine, rudniki, gozdi in vsi prido-
lki v naturi so v rokah malošte-
vilnih kapitalistov, ki pa niso tu-
di nič drugega kot samo ljudje.
Ljudstvo delavstvo pa mora rabi-
ti ta orodja napredka, civilizacije
in mašinerije, da "naredi" svoje
življenje. Potem sistemu, eden
vse, drugi za sproti, je delavstvo
primorano prositi kapitaliste za
delo. Tudi v najboljših časih, ta-
kozvane "prosperitete" je na ti-
soče ljudi, ki si nemorejo z trdim
delom zaslužiti vsakdanjega kru-
ha. Tako delavci dobe le en del
svojega dela, vse drugo kapitalisti
v obliki profita, rent in interesa.
Kolikor nižje gredo ugodna sred-
stva delavca, toliko višje živi v
največji potratu par sto ljudi.Pri teh razmerah je lahko um-
ljivo, zakaj pri vsem produktu
čez mero, le toliko ljudi nima kaj
jesti. Tudi zdravje delavstva gre
z vsakim letom nazaj in temu je
največ vzrok pomanjkanje. Za
vse to se pa seveda to moderno
življenje današnjega časa ne
zmeni nič, in vedno bolj se raz-
širja geslo: denar je vsaki stvari
ideal; pohlep po denarju ubija
delavstvo.Vse se poskuša če "nese"; če
otroški delavci povečajo profit, se
tudi "splača" imeti otroke za de-
lavec. Če "overtime" plača, se
pa overtime dela. Če je "ceneje",
da je tovarna brez vsakih huma-
nitetnih naprav, tudi "se splača".
Če je drago, narediti varno-
stne odredbe za delavce, se
"tudi tako splača". Vse kar je
pod kapitalizmom, je vprašanje
profita "Business is business", a
ta parola je že trdo geslo. Delav-
ce se gleda kot potrebno mašine-
rijo, drugi mašineriji, kot neko
telo za profit in izsesavanje te-
lesne moči, dokler se ta moč ne
skrvari in ne pridejo na vrsto
mlade sveže moči.Kedaj bo pa temu gorju konec;
kedaj bodo vsi živjali sad svoja-
ga truda? Nato še danes nemore
nihče odgovoriti; v povojih je še
odrešenje. Tiči pa mnogo vzro-
kov v neizobrazbi in emancipira-
nju delavstva. Delavec gre proti
delavcu za kapital v vojsko in si
pobjeje to, kar so drugi skozi
leta in leta truda priborili.Velika organizacija podpirana
z vsemi mogočnimi načini, v obli-
ki vsega delavstva, ne razločka,
narodnosti, vere in politike. Z
vsemi temi svojstvi bi bilo priča-
kovati zmage — zmage, ki ne bi
pomenila zmago samo za delavce,
temveč ves svet in humaniteto.

CERKNO NA GORIŠKEM.

Svobodnemu list Gl. Sv. —

Naj se tudi enkrat v vašem li-
stu zopet čuje glas Primorca!
Vsako leto gre stotine Sloven-
cev v Ameriko in ravno tako o-
bratno iz Amerike zopet v staro
domovino. Tudi jaz sem med o-
biskovalci domačih lazov in gri-
čev, domačih ljubih in belih vas.
Ah! kako človeku trepeče srce,
ko stopi po več letih zopet na
pristna slovenska tla! Pa to ču-
stvo vem da je spretelo tudi
druge rojake, ki jim je bilo da-
no, da so videli še enkrat domov-
je. Bodi kolikor let hoče dolgo
v tujini; tudi če si nakopičš bo-
gastvo — srce pa ne more dati
tujini, to ostane za vedno doma,
za večno. —Letošnja jesen se je tukaj zelo
slabo obnesla; v obilici je bilo
dežja in vsa druga letna presla-
ba, da bi se zmagali grozni davki
in potem pa še neznosna draginja
ki vlada tukaj. Živina je sicer ja-
ko draga, pa to kmetu dosti ne
koristi, ko pa more druge svoje
potrebščine po visoki ceni kupo-
vati. Pri vseh teh nadlogah pa, ki
torejo slovenskega kmeta pa naj-
bolj molze ljudstvo farjarija,
rimska duhovščina. Popravljajo
se cerkve, samostani in kapelice,
farovži in božja pota; ubogi kmet
pa plačuj ter plačuj!Ubogi ljudje dajo svoj zadnji
groš za maše in očenaše, pomeša-
ne z češčeninami in misleč, da
bo to kupovanje boga pomagalo
k letini. Sicer je danes v Sloveni-
ji mnogo svobodnomiselnih ljudi,
ki govore in delajo z vsemi silami
proti farjem in cerkvi, a kaj po-
maga, ko imajo pa tako malo po-
slušalcev! Kmetje raje verjamejo
duhovščini, kot pa tem možem,
ki hočejo njim dobro. Ker bi s
svojim dopisom lahko zavozil pre-visoko, pozdravljam vse svobodo-
miselne Slovence in Slovence v
Ameriki in jim želim mnogo u-
speha.

Bivši ameriški svobodnomislec.

V številki 46

smo pisali o veselici ženskega
društva št. 47 S. S. P. Z., ki se je
vršila zvečer 12. nov. v Narodni
dvorani ter med drugim kritizira-
li predrznost nekterih zobachev, ki
so vtihotapili razne karikature in
z njimi izrabljali šaljivo pošto v
svoje zahrbtnne namene. Ker se pa
s ono kritiko čutijo članice ime-
novanega društva prizadete, pov-
darjamo tem potom, da nismo mi
tega namerjavali in ne bomo, da
bi naše ženstvo žalili, ko jim mo-
ramo še hvaležni biti za prire-
ditev in vsestransko zabavo ter
upamo, da nas zopet kmali raz-
veselijo z drugo veselico.Priporočamo pa društvam,
možnim kakor ženskim, da v bo-
doče ne dopuščajo mulariji pri
veseliceh uprizorjati kakršnih-
koli zahrbtnosti. Skušnje nas u-
če, in videli smo v zadnjih par
letih tudi dovolj, medtem pa so
se nam oni, ki so zdradbo nare-
dili, le posmechovali.

SVARILO.

Varujte se Alojza Cvar in To-
maža Arko. V noči 24. nov. sta
vlomila v moje stanovanje in od-
nesla obleke za kakih \$60 vred-
nosti. Iz kovčka mi je bil tudi u-
kraden rožni venec, kar priča,
ker nista prizanesla niti temu, da
sta dobra kristjana. Svarim ro-
jake po Ameriki, poseben tiček
je Alojz Cvar; z njim gre vse,
kar ima kako vrednost. Starosti
je 22—25 let. Na eni roki ima med
prsti mrtvo kost, tako, da ga la-
hko vsak spozna. Doma je iz Do-
lenjskega, blizu Sodrašce. Če mi
kdo rojakov naznani njegov na-
slov, mu bom hvaležen.

John Schuster,

Box J, Ponderay, Idaho.

Prehlajenja se lahko iznebite
in bolečine v vratu ter v prsih mi-
nejo takoj, če se napravi par
močnih drgnjenj s "Pain Expel-
ler", kakor je popisano v knjižici-
v, v kateri je zavita steklenica.
Sredstvo se lahko kupi v Ameri-
ki v sleherni lekarni za 25 centov
steklenica, treba pa je paziti na
to, da je varstvena znamka s si-
drom na kartonu in na steklenici.

Ureditva telesa.

Skoro vedno se pojavljajo novi
znaki in spremembe na vašem te-
lesu. Nekateri mali deli ali celi-
ce, od katerih je vsako telo od-
visno, spuhite in se uničujejo in no-
vi deli jih zastopajo. Ako pa ti
novi deli dobe dovolj potrebne
hrane, ne boste čutili izspremem-
be. Dober uspeh teh teles je pa
le mogoče, če je kri popolnoma či-
sta in dobra. Slaba hrana za te-
celice, povzroči slabo kri, in telo
se počuti tudi kmalu slabo. Do-
bra kri pa je zopet učinek dobre
hrane; vse to kaže na to, kakšno
prebav ima človek, in to je, na
kar mi pazimo. Kakor hitro se po-
kvari vaš apetit in se pokažejo
znaki neredne prebave, Trinerje-
vo ameriško grenko vino je prvi
uspešni pripomoček zoper to. Go-
tovo bo očistilo vse napotja pri
prebavnemu kanalu in poživilo
na novo celo telo. Rabite ga v
vseh trebušnih napadih, slabe
prebave, krvi in razburljivih živ-
cev. Pri lekarnarju Jos. Triner,
1333—1339 So. Ashland ave., Chi-
cago, Ill.

CUNARD

Ogrsko - Amerikanska črta
V ITALIJO, EGYPT
in AVSTRIJSKO-PRIMORJE

Velikanski novi parobrodi

s tremi vijaki

Največja ladja s tremi vijaki na vodi, in nje sestra

s dvema vijaki

Obe ste 676 čevljev dolgi, nosite 20.000 tonov ter

dve največji

s dvema vijaki

25 čevljev dolga

in nosi 18.000 ton.

CARMANIA odpluje 7. jan. 18. Feb.

CARONIA odpluje 21. jan.

FRANCONIA odpluje 11. mar. Prva vožnja

Ogrsko-Amerikanska pastrežba

iz NEW YORKA v REKO čez

GIBRALTAR, GENOVA,

NEAPOL v TRST

Moderne na dva vijaka ladje.

SAXONIA - 14.300 tonov

CARPATHIA - 13.600 tonov

PANANIA - 10.000 tonov

ULTONIA - 10.400 tonov

Prve vrste kabina \$60, do Neapola

\$65, do Reke Trst.

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov.

Incorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSIEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

SPREJETO DRUŽTVO.

Društvo št. 7 v Livingston, Ill.: je sprejeto v S. D. P. in P. D. Imena članov so: Alb. Schweiger, št. 130, Fr. Deželak 131, Jos. Renko 132, Karol Izlaker 133, Anton Izlaker 134, Jos. Pere 135, Vineene Wrischnik 136, F. Keber 137, Jacob Predikška 138, Fr. Krek 139, John Movrin 140, Fr. Černe 141, Andy Kravanja 142, Simon Florjančič 143, Fr. Remšak 144, Leopold Wrischnik 145, Mar. Lorko 146, Jos. Oevirk 147, Tom Oevirk 148, Ant. Gorjanc 149, Mike Jerman 150, Anton Oevirk 151, Ant. Koren 152, Ant. Aucec 153. Društvo šteje 24 članov.

Nov sprejet član društva št. 4 Waukegan, Ill.: Anton Malovrh. Društvo šteje 22 članov.

IZ GLAVNEGA URADA.

27. novembra t. l., se je vršila S. D. P. in P. D. seja, ki se je vršila v lepem redu. Ko pride na vrsto točka volitev, izjavi sob. Josip Klavžar, da se odpove blagajniškemu poslu, ker se povrne nazaj na svojo kmetijo; tudi je preveč oddaljen. Na njegovo mesto so bili predlagani trije kandidati in izvoljen je bil blagajnik sob. Bartel. Premožanje se je našlo v redu in se je izrekla br. Klavžar zahvala za delovanje.

Vsakdo naj vzame na znanje spremenitev, in od sedaj naprej naj se obrne na novega blagajnika br. Bartel Serjun, Arona, Pa., Box 6.

Organizacija S. D. P. in P. D.,

DRUŽTVENI URADNIKI.

Dr. št. 1 v Darragh, Pa.: Preds. Fr. Brunet, Box 54, Darragh; Taj. Fr. Copi, Box 23, Madison; Blag. Fr. Dermota, Box 36, Darragh, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu, v Keystone dvorani.

Dr. št. 2 v Adamsburg, Pa.: Preds. St. Flere, Box 122; Taj. Alois Flere, Box 122; Blag. J. Simončič, Box 88, vsi v Adamsburg, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 3 v Claridge, Pa.: Preds. Henrik Lamut, Box 233; Tajnik John Batich, Box 487; Blag. Lovrene Arhar, Box 451; vsi v Claridge, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 4 v Waukegan, Ill.:

je komaj leto dni stara in že jako lepo napreduje. Tudi bi stvar bila še nalepšem, ko ne bi v Westmoreland okraju že deveti mesec vladalo brezdelje. Upajmo pa, da bo tudi naše društvo bolj napredovalo kot mu je sedaj mogoče. Želeli bi le bilo, da se bi rojaki malo bolj zanimali za to društvo, k njemu pristopali in ga podpirali in pridobivali novih udov, sedaj, ko je vstopnina samo \$1.50. Rojaki, ustavnoljubje podpora društva in priklopite jih S. D. P. in P. D. Naj bo vaše geslo: vsi za enega, eden za vse; potem tudi dosežemo, za kar se borimo. Pišite za pojasnila z dolaj podpisane gl. taniku.

JOS. HAUPTMAN,

Box 140, Darragh, Pa.

Preds. A. Celaree, 706 Market st.; Taj. Ivan Gantar, 604 — 10th st.; Blag. Jos. Cankar, 620 Market st. — Seja 3. nedeljo v mesecu na 611 Market St.

Dr. št. 5 v Nobletown, Pa.: Preds. John Rivee, Box 193; Taj. Ignac Nagode, Box 193; Blag. Matija Petrič, Box 1; vsi v Nobletown. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Dr. št. 6 v Roslyn, Wash.: Preds. Anton Adamič, tajnik Jos. Richter, blagajnik Martin Arestovnik. Vsi v Roslyn, Wash. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 7 v Livingston, Ill.: Preds. Alb. Schweiger, Box 148; tajnik Frank Deželak, Box 81; blag. Josip Renko; vsi v Livingston. Seja 2. nedeljo v mesecu.

NAYLOR, MO.

Jaz sem agent za zemljo in enaki ljudje so znani, da navadno hvalijo več kakor je treba, a jaz trdim, ako se prvo leto z kapitalom \$2000 napravi pošteno življenje na kmetiji in na koncu leta pokaže kos zemlje ali sedaj kmetije napredek v splošnem enak človek ima temelj svojega doma in njemu ni le obstanek zagotovljen, temveč tudi blagostanje. Vse drugo so laži in imajo namen, človeka varati.

Iz naše naselbine ne morem nič posebnega poročati. Letina je bila srednje dobra. Krompirja veliko brez napak in jako debel. Koruza srednje dobra, posamezniki, to je Slovenci, jo bodo imeli od 200—1000 pušljev. Sadja razum jabolk ne veliko; jabolk pa 5 krat preveč, ker neznajo ž njimi ravhati. Glede živinoreje upam, da se bodo nekateri prebudili, da bodo pričeli delati na debelo smetano in jo odpošiljati na trg, za katero se dobi najmanj 27 ct. za funt, a tudi v tem oziru je križ, govori se, to bi pa bilo to, a do sedaj še eden ni pričel, dasi ravno ima povprečno vsak vsaj 4 krave, kjer vsakdo se boji riskirati posnemalnik, kateri pa ne stane več kakor \$33.50 za 500 funtov sirne sile. Kakov blagoslov je govedo za kmeta, dokazuje mali kraj Thayer, Mo., kateri leži 40 milj zahodno od tukaj.

Pred letom in pol naselili so se v tamošnjem kraju 5 švicarski Nemci, kateri videč, da v precej divjih krajih ne napravijo življenja, drugače kakor s sadjem, ki pa vzame leta da prinaša dobiček, sklenili so poskusiti z živino in pošiljati smetano v St. Louis. Skupno so imeli 20 krav, in danes? — Thayer Mo. katerega okolica ima zemljo, da jo eden aker našega kraja ne da za 8 onih, pošlje vsak teden 7—10.000 funtov smetane v American Creamery St. Louis Mo., in preje ubožno prebivalstvo dobi vsak teden čistega denarja od 2—3000 dolarjev.

Slovenci, jaz Vas uprašam, zakaj Vi ne? Omeniti moram, da mi je država obljubila 2 kare krav iz Wisconsin, kjer jih je namerala 3—4000 kupiti, in razdeliti med ljudi, kjer se hočejo v večjem obsegu pečati z mlekarstvom, a po krivdi bobnanja po časopisih naprej je bila cela akcija ponesrečena, v državi Wis. kjer je bila huda suša in ne dovolj krme, so banke ponujale kmetom brez obresti denar, kjer so se bali, da država ne izgubi glavnega dohodka, je šlo vse v nič. A ravno ta akcija ako tudi ponesrečena, odprla je tisoč in tisoč ljudem oči, kakove naravne zaklade nudi naselnikom Missouri.

Bralec ne bi verjel, koliko kmetov se želi naseliti v našo državo, posebno Oklahome in tako imenovanega Panhandle, kjer je suša in vročina vničila popolno vse pridelke, kar pa je v teh krajih, to je pri nas, popolno neznan.

Splošno naša naselbina napreduje, a počasi. Imamo kmete, Slovence z 4 konji z 10—12 goved, največ prašičev, nekateri na stotine kur, imamo nekaj vinogradov, kateri so že pokazali to leto izvrstno grozdje in gotovo drugo leto tudi veliko dobrega vina, a denarja še ni v naši naselbini. Slovincem naseljenih v Južnem Missouri ali Arkansas ne morem dovolj priporočati saditi trtje, posebno Dry Hill Beauty, Aroma, Virginia Seedling in Red Riesling, manje priporočam Catawbo in Concord, kajti obe zadnji vrsti ne dajo najboljšega vina, temveč navadno vino, isto so obe vrsti bolj ali manje podvrženi boleznim, in oba daleč nadkriljuje Virginia Seedling naj si bode kakovost, rodovitnost ali žilavost, dovolj pa ne morem priporočati bele vrste Dry Hill Beauty, kajti prosto boleznim in najfineje vino isto namizno, kdor ne veruje naj se informira Herman, Mo., kjer se do danes pridela največ vina na svetu primeru prostora, isto najboljša kaplja v Ameriki. Grozdje, jagode popolne, grozdi krasni in najfinejši okus. Konec prihodnjic.

Največja slovenska organizacija v Ameriki — po številu družtev je S. N. P. J.

S. S. P. Zveza jih ima že 71, in približno 2000 članov, pa je komaj 2 leti stara.

Urednik glasila Narod. J. naj ne misli, da s številom družtev, danes še komu imponira.

— Mnogi nam več škodujejo iz prijateljstva, kot drugi iz sovraštva.

Demokrati imajo priliko pokazati, kaj lahko store za delavstvo. Če te prilike ne bodo sedaj upoštevali, jih čaka ista usoda, kot republikance.

Zraven resolucij, da vzame rudnike v roke vlada, so člani Rudarske zveze Velike Britanije, katerih je okoli 600.000 mož, apelirali na vse rudarje Evrope, za internacionalno zvezo, ki bi v slučaju štrajka gledala na to, da se ne bi mogel premog nikjer naglati in če bi nastala vojna med kako državo, da se skliče generalni štrajk.

Srajčni gumb kot vzrok smrti. V Gradcu se je zadušil učence meščanske šole Rudolf Horvat, ker je pogoltnil srajčni gumb.

Iz Petrograda se poroča, da je baron Ungern-Sternberg, dopisnik dunajskega koresp. biroja, kateri je bil obtožen izdajstva državnih skrivnosti, bil obsojen na 4 leta prisilne delavnice. Obsodba se je predložila cesarju v potrjenje.

Delavci, širite svoje glasilo "Glas Svobode"!

Največji čudež današnjega dne.

Tel. grafično pošiljanje denarja v stari kraj za 50 centov.

Vsaki, kateri plača 50 centov več, kakor je navadno plačal pri pošiljanju denarja po pošti, pošlje zdaj lahko vsako svoto denarja telegrafično v stari kraj.

Denar je že drugi dan v Evropi nakazan in izplačan a čez 10 do 12 dni dobi pošiljatelj v Ameriki originalni receptiv evropske pošte. Prijemnik denarja v starem kraju ne lača niti vinarja, kadar prejme denar. Ni potrebno, da se mi pošlje evropska adresa prijemnika ali kako drugo naznanilo poprej. Nikdo drugi na svetu ne more tako po ceni pošiljati denar brzojavno v staro domovino.

Puskusite in prepričajte se.

Denar pošljite meni po Money Orderu, čeku, ekspresu ali v registrovanem pismu. Pišite po cenik in navodila.

Kdor mi pošlje naslovov, dobi lepo darilo.

IVAN NEMETH, BANKIR

Biv. cesarski in kraljevski konsull, agent

457 Washington Street, New York, N. Y.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Zemlja za kmetije, in kmetije

MISSOURI!

MISSOURI!

Najboljša zemlja za kmetije, ravna brez vsake vode, gozd ali deloma posekano, aker od 18—22 dolarjev. Obdelane kmetije, ravna 25—50 dol. aker. Valovita ravna, gozd 12—17 dol. aker. Kmetije 16—30 dolarjev aker.

Vsakdo, ki ima veselje do kmetijstva, naj kupi kos zemlje! Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, trpentinovega olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vsih nemogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš, vsaj 40 akrov zemlje in na nji preživel boš vedno sebe in svojce na pošten način. Ni države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v splošnem kmetijstvu.

F. GRAM REALITY Co. Naylor, Mo.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE v NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA.

Argentina..... 21. Dec. 1910 Alice..... 18. Jan. 1911

Laura..... 4. Jan. 1910 M. Washington... 28. Jan. 1911

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

2 Washington St.,

New York, N. Y.

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

Najmodernejši

FOTOGRAFIJSKI

závod v Ameriki

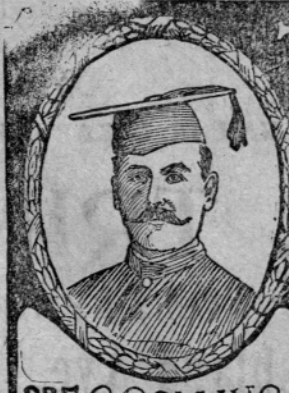
Izdelujemo slike v vseh velikostih.

Pridite k nam!

Nemecek

1439 W. 18. cesta nasproti Č. S. A. dvorane.

Dr. E.C. COLLINS.

ustanovitelj

AKO TRPITE NA: Želodenež bolezni, slab prebavi, drizgi, kožni bolezni, ali oko imate reumatizem, glavobol, škroveljine, hripavost, nadoho ali jetiko, srčno napako, nervoznost, zlato žilo, kilo, ali bolezen pljuč, jeter, ledic ušes ali oči. Napuhjenost trebuha, katar v nosu, glavi, vratu ali želodcu. Trbuljo, neuralgio, mazulje ali kake druge notranje ali zunanje bolezni, kakor tudi tajne spolne bolezni, pišite ali pa pridite osebno, na navedeni naslov na kar vam bode pomagano.

Poslajte 10 centov v znakah, in dobili boste brezplačno znamenito od Dr. E. C. Collinsa spisano knjigo, Človek njegovo življenje in zdravje, katera je v vsakej hiši zelo potrebna.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

VERUJTE IN ZAUPAJTE SVOJE ZDRAVJE

sama onemu, kateri vam črno na belem svoje upljivo delovanje in mnogobrojne uspehe z originalnimi priznanji in pričami jasno dokaže. Prazno oglaševanje, prazne obljube in samohvale še nikdar niso nič veljale. Ljudje naj nas sami hvalijo in priporočajo. Poslušajmo resne besede naših lastnih rojakov z katerimi naše solidno delovanje, čudodelne uspehe priznavajo ter nas vam priporočajo. Zaupajmo naše zdravje samo onim zdravnikom kateri so že mnogim življenjem rešili in ne zaupujemo ga mladotnim neiskusnim zdravnikom in samohvaležem, da bi se nad nami učili in prakticirali.

Slavni zdravniki od The Collins N. Y. Medical Institute kateri je največji in najslavnejši v celi ameriki, smemo reči najpriporočljiveji na celim svetu, — zamorejo dokazati preteklost katera ne najde para na celim svetu. To vam na tisoče in tisoče originalnih, javnih priznanj in zahvalnih pisem jasno kod sonce dokazuje.

Berite te pisma naših rojakov in sodite sami:

Julija Kalman.

Moj dragi zdravnik! Nvem ako še kedo na svetu ve toliko kakor jaz, kako strašno je boljevati na maternici in ostalih ženskih bolezni. Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specialisti, profesorji in zdravniki so poskusili najboljšo z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez kakega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bolezni in nepravilne tokove čudodelno ozdravijo. Še enkrat najlepša zahvala in Vam ostajam hvaležna Mrs. Julia Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Ako na katerej koli bolezni trpite obrnite se takoj osebno ali pa pismeno na Dr. S. E. Hyndman vrhovnega zdravnika od THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th STREET

Uradne ure, za osebne obiske so: Vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 popoldan. Vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 uro.

K. Kleinschmidt

Spoštovani gospod! Dobri in slavni zdravniki od The Collins New York Medical Institute zaslužijo največjo zahvalo od trpečih in bolnih ljudi. Jaz sem se zdravila leta in leta ali mojega težkega dihanja, slabega teka prsne bolečine in srčne napake se nisem mogla rešiti ter sem postajala dan za dnem slabša dokler se nisem obrnila in poskusila zdravljenje od teh zdravnikov. In hvala najvišjemu in njim ker so mi tako lepo pomagali. Danes po kratkem zdravljenju sem ozdravljena. Prosim, da jim izročite moje najlepše zahvalo. Jaz jih bodem vsem mojim prijateljicam najtopleje priporočala, ker to zaslužijo. Z velespoštovanjem Mrs. Karolina Kleinschmidt, 124 4th Str., Olean, N. Y.

Mike Polak.

Vrednoten zdravniki! Pred nedavnim časom sem bil popolnoma pobit, duševno in telesno uničen in tudi spolne moči so me že skoro popolnoma zapustile, tako da sem brez premisleka okoli blodil in že na samomir mislil. Ko me je pa moj prijatelj nasvetoval na Vas, sem se podal v Vaše zdravljenje in sem sedaj najuspešnejši mož na svetu. Vi ste napravili čudež nad menoj, radi tega Vas vsemu rojaku v takem položaju kod s. n. jaz bil najtopleje priporočam. Antony Bartasevich, 27 Hutchins Str., Batavia, N. Y.

Mike Polak.

vsem mojim rojakom kod najboljšega in največjega zdravnika, katera namen je ozdraviti vsakega bolnika in si pridobiti prijatelje po celim svetu. Z spoštovanjem Mike Polak 358 Helen Str., Mo. Kees Rocks Pa.

DOPISI.

Nokomis, Ill.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Kot glavni odbornik S. S. P. Zveze si štejem v dolžnost položiti na vsa srca članov S. S. P. Zveze in ravno tako čitateljem lista Glas Svobode, par besedi, predno preteče termin uradovanja gori omenjene Zveze.

Naj bi vsak član delal vedno na to, da se vedno bolj širi Zveza med ameriški Slovenci in Slovenkami. Naj postane najmočnejša Jednota Slovencev! Kot mi je okolič iz Springfield-a, Ill., do St. Louis-a znana, se upam reči, da je med to razdaljo prostora še za 50 novih podružnic Zveze. Tudi je v teh mestih za tisoč ljudi dela.

Slovenci, ki imate bolj slabo delo, naselite se v Illinois državi; zadostuje, da se skazete z karti da ste rudokopi in delo vam je zagotovljeno. Jame so skoro vse unijske. Po mojem mnenju morejo Slovenci v novem kraju še posebno skupaj držati in takoj misliti na društvo. Vsak, ki je že v Zvezi, naj gleda, da spravi k nji tudi svojega prijatelja ali znanca, ali brata. Tudi n. pr. ko se kak potujoč član Zveze vstavi v kakem novem kraju ter vidi, da je delo dobro; naj pošlje v delavski list Glas Svobode dopis, kako in kaj so razmere, in če se naslede novi Slovenci, naj jih skuša organizirati in jih spraviti pod zastavo S. S. P. Z. in jih tudi pridobiti za naročnike lista Gl. Svobode.

Dostikrat pride razgovor o Jednotah sploh. Hitro se poprimi debate in razloži družbi kaj je S. S. P. Zveza. Omenja naj, da tako lepe podpore ne dobi v nobeni drugi Jednoti, za tako majhen assessment, kot pri S. S. P. Zvezi. Nadalje povdarjati, da so pravila Zveze sestavljena od delavcev, ki poznajo razmere, v katerih Slovenci v Ameriki živijo. Nadalje je zadnja konvencija dokazala, da ima Zveza moč, ne pa kimovce, kot klerikalne jednote, katerih uradniki vse to pritrdijo, kar "gospod" rečejo. Tudi ni bilo še v Zvezi tistih prepričanih in častihlepnosti, kot vlada to pri drugih jednotah. Pri konvenciji ni bilo nobenega starega odbornika, stran chikaških, to pa za to, da tudi drugi sposobni člani dobe priložnost biti odborniki.

Mi smo vsi delavci; smo in hočemo biti vsi enaki in pomagati eden drugemu po vseh močeh, brez kakršnekoli zavisti in spletkarij. Mnogo Slovencev se je od tužilo od slov. podpornih jednot, ker so videli kako hlapčevstvo se uganja pri družtvih. Kličem jim: v Naš tabor!, kjer ima vsak besedo in iste pravice. Tista kranjska konvencionelnost mora pasti in S. S. P. Zveza bo prva, ki bo brez nje popolnoma.

Pristopajte torej, bratje in sestre, k S. S. P. Zvezi in borite se z nami za svobodo in napredek vsega, kar je v prid svojemu narodu. Nekaj bo pa tudi list Glas Svobode pripomogel (če ne naj več), da se čimprej otresemo teme in rimsko katoliškega hlapčevstva!

Tudi tu v Nokomis bi radi ustanovili Slovenci društvo, a nas je samo šest vsega skup. Kadar nas bo pa kaj več, ga pa gotovo ustanovimo. Rojaki, ki delate v skabskih jamah, naselite se raje v Illinois državi, kjer so skoro vse družbe v Uniji.

Še enkrat kličem vsem Slovincem, na delo za S. S. P. Zvezo! Uverjen sem, da bo do prihodnje konvencije S. S. P. Zveza ena najmočnejših Jednot Slovencev v Ameriki in da se to zgodi, se združimo vsi, kar slovensko govori, in zmaga je naša!

Pozdravljam vse brate in zavedne rojake po Ameriki, tebi list Glas Svobode pa obilo uspeha,
Math Gaishek,
glav. podpredsednik.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni g. urednik: —

Sedaj ko delamo samo pet dni v tednu in včasih še teh ne, imamo dosti časa, da pregledamo razne časnike bolj natanko. Tako vidim, so ustanovili v Milwaukee, kakor piše "Al. Sl." slovensko delavsko izobraževalno društvo! Ako se bodo "izobraževali" na ta način, kakor je bilo brati nekaj take dušne "hrane" v "A. Sl." o vojaki in vojaščini

v starokopitni Avstriji, potem pa dober tek!

Bral sem tudi v Vašem listu, da iščete zastopnika za cleveland-ske klerikalce, ki bi imel pa posel samo ob gotovih časih, in da se je radi tega obrniti na Rev. Lauricha ali Lavriča, ki je bil nekaj pri naši sv. Trojici. Ta poslednja mi je prišla na misel, ker so lanske knjige družbe sv. Mohora "romale" k sv. Trojici. Veste kaj, jaz bi se že obrnil na moža v Cleveland, a je precej robat. Saj še sami spominjate, kako je Vam grozil letošnjo pomlad? Ako odprete koledar družbe sv. Mohora za 1911, najdete v listnici uredništva odgovor v Cleveland, str. 4. Pravi mož, da je družba "nesramna". Tako sem se pa prestrašil, da bi vprašal; res, kako lepo bi se mi razumeli vkup: Pirc, Lavrič, morda bi še Rafaelov Jakopič od kod priletel in jaz ki vsaj včasih "klerikalno" dišim. Škoda, da iz te moke ne bo kruha. — V zadnjem "A. Sl." jeden zdihuje prav po farijejsko, da nima "nobene", s katero bi se zabaval na veselici sv. Cirila in Metoda. Jaz mu dam prav prijateljski svet: Predsednik je sfercal, sedaj lahko nastopi "erbsino", kje, pa že sam ve. — V Gl. N. sem tudi bral nek do pis iz Severne Dakote, kjer dopisnik trdi, da si Čehi najbolj ohrani svoje narodne šege in običaje. Jaz temu odločno oporekam; povabim samo še enkrat dopisnika, naj pride še enkrat sem pogledat nekatere naše katoliške "viteze", pa bo svojo sodbo takoj spremenil. Ti imajo — še-le — "šege, navade in običaje". O teh pa prilično!

Klubaš št. 2.

Livingston, Ill.

Uredništvo Glas Svobode! — Pošiljam zaostalo naročnino; v resnici povedano, pravi delavec ne more shajati brez Glas Svobode, kateri list zastopa že leta uspešno in krepko delavca slovenskega jezika. Da je list Glas Svobode že storil za slovenskega trpinca veliko, mu pripoznajo njegovi najhujši sovražniki in vsak treznomislec delavec je tudi naročnik lista Glas Svobode, ki prinaša na svojih straneh vse kaj drugega kot drugi listi; mislim si, kako bi šele list zgledal, ko bi dobil še par sto predplačnikov pred Novim letom! Pomislite, da se borim z kapitalom že dolge štiri mesece v Westmoreland, in to brez vsake podpore.

Da se pa ne bo ta mali dopis seznanil s košom, povem raje kaj o tukajšnjem delu in stanju delavstva. Z delom gre srednje, za hvalit se pa ni preveč. Slovinci nas je lepo število, naprednega duha in so v dobri let ustanovili več družtev in jih priklopili S. S. P. Zvezi.

Dne 13. nov. t. l. so pa zopet ustanovili novo društvo in ga priklopili k S.D.P. i P.D. v Darragh, Pa. Na tem mestu jim kličem: Dobro! Rojaki po Ameriki jih pa naj posnemajo in tako bo vsem prav. Jaz sem mnenja, če človek dela, lahko pozabi na tisti dolar za društvo; društvo ni potrata, temveč dolžnost vsakega človeka v Ameriki. Priporočam rojakom pristop k podpornim družtvom, ker do konvencije velja še vedno mala pristopnina. Rojaki, na delo: kar danes lahko storite, ne odlašaj na jutri, ta star slovenski pregovor je tu na mestu.

Rojakom v Livingston in okolič naznanjam, da se seja vrši vsako 2 nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldan v dvorani Fr. Černe in Zajec.

Z željo, da ostanete zdravi vsi člani S. D. P. i P. D. in Slovenci v novi domovini, ostajam

F. Plazzotta.

Adamsburg, Pa.

Glas Svobode: — Kot razvidim iz dopisov iz Pennsilvanie ni nihče poročal o nesreči, ki se je zgodila v Madison pri Keyston Coal in Roeche družbi. V jami omenjene družbe delajo stavkokazi; v rudniku je bila eksplozija in ubila 13 skabskih delavcev, kakih 32 je pa ranjenih. Sploh se ne more nikakih podatkov ali resnice zvedeti o nesreči, ker družba najstrožje prikriva in tudi nihče štrajkarjev blizu rudnika nemore. Nekaj so pač angleški časopisi čebnali, a dva ne enako, tako da nobenemu ni nič za verjeti. Ubogi ljudje, ki so jih hoteli kapitalistični baroni

izkoristiti proti štrajkarjem, ki pa so žalostno pustili svoje življenje za nič. Tako pač danes svet mori ljudi in uničuje samega sebe.

Kakor je znano članom S. D. P. in P. D., odpotujem jaz na svoje posestvo v Missouri. Tem potom se zahvaljujem vsem bratom za njih naklonjenost napram meni; želim jim kar največ uspeha. Spominjal se bom vedno le z veseljem na vse.

Pozdrav na vse čitatelje Glas Svobode.
Josip Klaužar.

Black Diamond, Wash.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Kot sem že v št. 46 tega lista poročal, se je pripetila 6. nov. tukaj velika rudniška nesreča, kjer je zgubil tudi Slovenc življenje. Takrat sem poročal, da je bilo 14 ubitih in trije ranjeni; v resnici pa je bilo 16 ubitih in trije ranjeni.

Prvih osem trupel so prinesli na površje še le čez teden dni, 13. nov. druge tri nesrečnega pa dan pozneje. Nadaljnih pet pa še niso dodane prinesli na površje, in jih tudi več iskali ne bodo, ker so kakih 2200 čevljev pod zemljo; tudi je rov popolnoma zasut in gotovo z vodo zalit. Prenehali so z delom popolnoma v rovu in kakor govore, ga sploh ne bodo več odprli, ker je v njem jako malo premoga več. Pet nesrečnih delavcev pa bo z zatvoritvijo rova za vedno čuvalo na dnu uhod —

Trupla, ki so jih prinesli na površje so bila tako razmesarjena, da jih ni bilo mogoče spoznati. Čudno pa je to, da smo lahko spoznali našega mladeniča Matijo Golob. Bil je tak, da ga je lahko vsak spoznal; ko je bil v rovu je mogel v vozu sedeti in udarilo ga je od zadaj podseboj podkopal in tako ni prišel ogenj do njega. Lahko trdim, da takega pogreba še ni bilo v našem mestu. Videl si vse člane S. S. P. Z., nadalje je bila zastopana J. S. K. J. po družvenikih dr. št. 32 in družbeniki Planinarja, spadajoče k S. N. P. J. Vsi Slovenci so tako pripomogli do lepega pogreba in bili smo vsaj ob smrti brata delavca skupni in z eno mislijo. Posebna zahvala našim ženam, dekletom in fantom, ki so raket pokojnega lepo okinčali in s svetjem posuli.

Vsak se seveda sprašuje, kdo in kaj je vzrok nesreči. Italian-ski konzul iz Seattle, Wash., je prišel takoj na lice mesta in šel med delavce, rojake. Kompanisti tudi to pot nič ne odgovore. Pripizajo pa sami, da je bila jama slabo zavarovana. Nekdo od uradnikov družbe pa je korajžno trdil da sploh ni bilo v rudniki nevarnosti in slabih naprav.

Torej so pa delavci vsega sami krivi? Ker smo v Ameriki, se ne bomo čudili če to tudi debelo tiskajo!

Delavci pa, ki so v rudniki že dolgo delali, so izjavili, da je bil v jami ogenj vedno, in se ni nihče brigal za njega. Ker je torej ogenj prišel od plinov je eksplozija bila neovrgljiva. To sami tudi vedo, a jih ne briga. So na varnem in zagotovljeni po advokatih, da jim tudi las ne pade iz glave, če je tako prav božji volji. Tako se zaključuje pač vsaka taka žalostna povest.

Pozdrav vsem Slovincem širrom Unije, tebi list Glas Svobode, ki vedno zastopaš pravice delavstva, pa želim mnogo predplačnikov.

Math Petchnick.

Zastonj knjiga stalne vrednosti zastonj!

V veseljem naznanjemo, da je Severov Slovenski Almanah za leto 1911. sedaj pripravljen za razdelitev in iztis lahko dobite od lekarnarja. Zadnja izdaja tega priljubljenega Almanaha in k-žipota do zdravja vsebuje najkoristnejša in najzanimivejša dejstva, katera lahko čitajo z največjim dobičkom farmarji, mehaniki, rudarji, drvarji, zidarji, sploh ljudje vseh obrti in poklicev ter varčne in skrbne gospodinje. W. F. Severa Company se je potrudila, da izda knjigo, katero bo vsakdo cenil. Vprašajte svojega lekarnika ali trgovca za iztis. Zastonj ga dobite. Če ni lekarni blizu vas, pište na: W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO.

Pot k
zdravlju,
moči in
kreposti.

ŽELODČNE BOLEZNI Revmatizem

ledvice, jetra in mehurne bolezni, zguba moške kreposti, nervoznost, gubitek življenjskega soka, sifilis ali zastrupljena kri, nalezena ali podedovana, mptenosa, triper, nočni gubitek, atrofija, striktura, varicocele in vse druge moške spolne bolezni se zamorejo temeljito ozdraviti doma, privatno in z malimi stroški.

Ta brezplačna knjižica govori o teh boleznih. Pove vam zakaj trpite in kako lahko ozdravite. Ako ste se že naveličali, trošiti denar, ne da bi dosegli trajno zdravilje, pišite še danes po to dragoceno knjižico.

50,000 KNJIŽIC ZASTONJ
Vsaka knjižica je vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravilje, moč in krepost s pomočjo te knjižice. Založba znanosti je vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak mož, mlad ali star, oženjen ali samec, bogat ali reven. Ako ste bolni in ne morete delati, ta knjižica je za vas vredna stotine dolarjev.

To knjižico je spisal star zdravnik, kateri je leta in leta zdravil špecijelno samo moške spolne bolezni. Zdravil je več kot 25.000 mož. Pomislite kaj toliko izkušnja pomeni. Ako ste nezadovoljni in ne morete delati ter uživati življenja; ako hočete hitro in korenito ozdraviti; ako hočete imeti bogato, čisto kri v svojih žilah; ako hočete biti močan in živahen mož; ako hočete močno telo, jasno misel in trajne živce, izpolnite še danes kupon spodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite še danes. Pišite razločno.
DR. JOS. LISTER & CO., Aus. 501, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Jaz trpim vsled bolezni, zato prosim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za moč, poštne prosto.

Ime.....
Ulica in štev. ali Box.....

Mesto.....Država.....

ZGUBA.

Ako ste bledega obraza, ali rmenega, je to viden dokaz zgube vaše krvi. V nji ni več zadostno število pomnožujočih teles, in je toraj slaba, ali polna nečistih snovi. Vzrok tek snovi pa je neredno prebavljenje hrane. Simptoni nerednega prebavljenja potem so:

Rmena barva obraza,
vedni glavobolj,
slab tek,
slab duh,
vznemirjenost po jedi
zabasanost,
in vnetje.

S temi simptomi združene so še druge nerednosti, ki se razlikujejo po znakih razmer, v kakoršnjih človek živi. Mi vam ponudimo, kot zanesljivo zdravilo v takem položaju,

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko vino.

Opozarja se vas, da se je še ne dolgo tega, formula tega zdravila nekoliko spremenila in je sedaj dokaj močnejše. In kakor sedaj, so manjše, toda veliko upljujejše. Delež si vredite lahko sami. To zdravilo ima prednost pred vsemi drugimi, zato ker:

popolnoma očiste telo ne da bi ga oslabilo.

Ojači vse organe, naredi redno in popolno prebavljenje. Staro, slobo in nečisto kri nadomesti hitro nova, bogata in čista, ki potem deli pripomočke vsem delom telesa.

V PRODAJALNAH, GOSTILNAH IN LEKARNAH.

JOS. TRINER

IZDELOVATELJ KEMIKALIJ

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvom za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

RAZNO IN DRUGO

Vseslovenska razstava v Pragi leta 1913. Slovanski kongres v Pragi je sklenil, da se ima leta 1913. prirediti vseslovenska razstava v Moskvi. Na letošnjem kongresu v Sofiji pa se je na predlog Rusa Aleksandra pl. Stakoviča zaključilo, da se ta razstava odgodi do leta 1915. Sedaj pa je češki odbor v Pragi sklenil vseslovensko razstavo prirediti l. 1913. v Pragi. Priredil jo bo glavni slovanski odbor, ki bo štel 14 Rusov, 8 Poljakov, 8 Čehov, Slovakov in lužičkih Srbov, 4 Srbe, 3 Hrvat, 3 Bolgare, 2 Slovenca. Glavni odbor bodo podpirali ruski, poljski, češki, srbski, bolgarski, hrvaški in slovenski pododbori. Čim bodo izbrani ti pododbori, se bo takoj pričelo z nadaljnjim delom. Na razstavi bo zastopana umetnost, narodna povest slovanskih narodov, književnost, parobrodstvo, obrt, trgovina, poljedelstvo, kultura, tehnika, arhitektura in denarni zavodi.

Važno za pijance. Najvišje sodišče je storilo sklep, ki pomeni važen korak v boju zoper pijančevanje, korak, ki zna marsikakega pijanca — strezniti. Stvar je naslednja: V Bolcanu na južnem Tirolskem živi človek, ki ga rad čez mero pije. Zaradi tega so ga hoteli njegovi sorodniki postaviti pod kuratelo. Zaslišani zdravniki so izrekli, da je mož popolnoma pameten, kadar je ko Angležev. To ni v prvo — in namreč trezen, a da je malokdaj pri popolni pameti, ker se ga vsak dan napije in je vsled tega trajno v stanju pijanosti. Na podlagi te zdravniške izjave je okrajno sodišče v Bolcanu zavrnilo zahtevanje sorodnikov omenjenega vinskega brata, češ, kadar je mož trezen, tedaj je popolnoma pameten — torej ni blazen. Okrajno sodišče v Bolcanu pa je ovrгло razsodbo prvega sodišča in je vinskega brata postavilo pod kuratelo, češ: ker je mož le malokdaj trezen, je pravzaprav permanentno v stanju pijanske blaznosti, katero stanje prekine le malokdaj in le za kratek čas. To razsodbo je odobrilo nadsoodišče v Inomestu in tudi najvišje sodišče. Pijanček ostane torej kot umoboljen pod kuratelo. Pogosta pijanost je torej zadosten vzrok, da pride človek pod kuratelo. To zgodbo v eksmpelj povem... Čuvajte se pijančki, prišli so resni časi.

Zopet velika nesreča v rudniku. Iz Beuthena v Gorenji Šleziji se poroča: V jami "Ida" Hohenlohejevega rudnika se dne 24. nov. pri spravljanju razstreliva v jamo utrgala vrh. Vsled padca dvigala se je razstrelivo vnelo in nastala je grozovita eksplozija. Del jame je popolnoma razveden. 5 rudarjev je ponesrečenih.

Monsignorjev roman. Pred nekaj tedni se je med tajnikom papeže državne pisarne, monsignorom Catachom in nečakinjo škofa v Trani razvil ljubezenski roman. Monsignor je dan za dnem zahajal v škofijsko palačo in kmalu se je med obema vnela srečna ljubezen. Ko sta pa tajnik in njegova prijateljica nekega dne izginila, je pa škof brzojavil državni pisarni v Rim: Catachio je težko osumljen, prosimo, nadzorujte ga. Državna pisarna je pa mislila, da se ta osumljenost nanaša na kolero in je k vsem vlakom odredila zdravnike, da Catachia spravijo na varno. Šele sedaj, ko listi prinašajo posamičnosti tega ljubezenskega dogodka, poznajo v državni pisarni pravi škofov sum proti monsignorju Catachiu.

Za izgubljenega sina. Neka žena v Gaberjih pri Celju je izgubila svojega neubogljivega sina, ki ji je odnesel obenem tudi za dvajset kron denarja. Vsled tega je šla pobožna žena k vikarju, naj bere eno našo, da pri povzdigovanju vidi, kje se nahaja njen izgubljeni sin. Za to mu je plačala tri krone. Toda o sinu ni do zdaj ne sluha ne duha. Tako se je zgodilo anno domini v 20. stoletju v znamenju kometa v Gaberjih pri Celju.

Avstrijski dreadnoughti. Iz Trsta poročajo: Dve velikanski vojni ladji z 20.000 tonami, katere gradi "Stabilimento Tecnico" začasno na svoj račun, katere pa

potem prevzame mornariška uprava, bosti spuščeni v morje v drugi polovici prihodnjega leta in prevedeni v Pulj, kjer jih bodo oborožili. Gotovi bosti še le meseca decembra 1912. leta po 36mesečnem grajenju. Na to bosti šest mesecev za poskušnji plovili. Potem ju bodo uvrstili v avstro-ogrsko vojno mornarico. Avstro-ogrsko mornariška uprava pa namerava zgraditi še več dreadnoughtov. Z zgradbo tretjega, ki bode večji nego ta dva, se začne začetkom prihodnjega leta v Pulju, s stavbo četrtega pozneje na Reki. Vsi štirje dreadnoughti bodo stali 260 milijonov kron in prvi izdatki se bodo postavili v skupni proračun za l. 1911. ki bodo delegacijam predloženi najbrže meseca februarja prihodnjega leta. Veselite se davkoplačevalci. Toda zastopniku slovenskega ljudstva dr. Ivanu Šusteršiču to še ne zadošča!

Šivilja dobila nagrado za najboljši roman. Akademije Goncourt v Parizu je priznala nagrado 3000 frankov revni šivilji Margareti Audaux za najboljši roman. Celih deset let je Audaux pisala ta roman. Naslovila ga je "Marie Claire" in popisuje v njem svoje lastno življenje. Roman je poln ortografskih napak, a ker je način pripovedovanja tako naraven, ji je akademija prisodila nagrado. Audaux je sirota, ki je bila vzgojena v neki sirotišnici in se pozneje preselila v Pariz, kjer si je služila kruh s šivanjem.

Katoliška cerkev, ki je samo za Italijane! Iz Primorja: Kakor smo v zadnji številki G. S. poročali, se je vršila prejšnjo soboto v stolni cerkvi v Poreču, katerega najbližja okolica je popolnoma vsa hrvaška — poroka dveh Slovanov v nju maternem jeziku. Poreški Italijani so bili vzdignili radi tega grozen krik in liberalni občinski svet je izbral delegate, ki so šli "protestirati" k škofu Flappu radi tega "nečuvnega" čina, katerega je zakrivil "slavofilski" kanonik Arlandini. — V četrtek se je zopet vršila seja poreškega mestnega sveta v kateri je — očka — župan veselega lica naznanil "resnim" občinskim svetnikom, da je "dobri" škof Flapp ugodil protestu mestnega sveta in odredil, da se za naprej ne sme v poreški baziliki vršiti nobeno cerkveno opravilo več, ki bi ne bilo v italijanskem ali latinskem jeziku. — Za eventualne slučaje (poroka v hrvaškem ali slovenskem jeziku) je škof določil zapuščeno stransko cerkvico, v katero takorekoč nikdo ne zahaja. — Mestni svetniki so vzeli škofovo odredbo in sporočilo z zadovoljstvom na znanje in sporoče Flappu svojo zahvalo in spoštovanje, ker je s svojo odredbo obvaroval poreško baziliko pred — slovenskim okuženjem. — Torej zapuščeno postransko cerkvico je določil škof Flapp — ta višji pastir poreško-puljski in "namestnik božji", za Slovane širne poreške okolice! — Poreškim Slovanom torej ni boga ni dovoljeno več moliti v svojem jeziku in to po ukazu njih "višjega pastirja", ki je pa obenem največji prijatelj poreških irredentarijev, liberalcev in framasonov! — Potem pa naj nam še prihajajo klerikaleci z večnim zatrdilom, da je "sveta rimsko-katoliška in edino zveličavna" cerkev vsem enako pravična in proti vsem enako "vsmiljena"!

IZPRED SODIŠČA.

Smrtna obsodba. Porotno sodišče v Rovinju je obsodilo kmečka fanta Ivana Udoviča in Ivana Kraicar-Poloča na smrt. Ta dva fanta sta namreč pri nekem prepiru med fanti iz sosedne vasi iz nekega skrivališča streljala in pri tem ustrelila fanta Ivana Križanaca.

Duhovnik — svinjar. Te dni je stal pred sodiščem v Tonerri na Francoskem ondnotni župnik David, bivši misijonar v Ameriki, ki je pred tremi meseci prevzel župnijo v Tonerri. Eleganten nastop župnikov je ondnotnemu prebivalstvu ugajal in bil je tudi zelo priljubljen. Zlasti je bil prijazen z nedoraslimi deklicami. Ustanovil je pevsko društvo pod imenom "Angelji sv. Cecilije". Članice tega društva so bile 10 do 12letne deklice. Pevske vaje so se vršile na koru v cerkvi. Nihče ni

vedel, kake nespošdnosti počne ta svinjar z deklicami. Šele, ko se je ena izmed 24 deklic doma pritožila radi bolečin v spodnjem delu telesa, so prišli na to, kaj da župnik počne s svojimi učenkami. Tako so uvedli strogo preiskavo, ki je dognala, da je župnik oskrnil vseh 24 nedoraslih deklic. Seveda so mu takoj slekli duhovniško hajlo ter ga vtaknili v zapor.

Zaradi žaljenja naprednjakov obsojen župnik. Dne 15. avgusta t. l. je imel župnik Tamburovič v Opuzenu v Dalmaciji pridigo, pri kateri je strahovito napadal naprednjake in svobodomiselce. Zaradi tega so ga le ti tožili. Pod prisego zaslišane priče so izpovedale, da je župnik govoreč o pokvarjenosti sveta rekel, da je predsednik napredne stranke v Zagrebu na nekem shodu rekel, da ni proti popom in fratrom nego proti veri in cerkvi, dočim pravijo naprednjaki v Spljetu, da niso proti veri in cerkvi, pač pa proti popom in fratrom. On, župnik, pa razglša vsem naprednjakom, kar jih je na svetu in tudi onim, ki so v peklu, da so vsi naprednjaki enaki in da sta na svetu le dve stranki: na eni strani dobri, pošteni, bogoljubni ljudje, ki hodijo v cerkev, na drugi strani pa brezverci, lopovi, goljufi framazoni, svobodomiselci in zapeljivci, ti pa so naprednjaki. Zaradi te podle zlorabe cerkve in prižnice je bil župnik Tamburovič obsojen na tri dni strogega zapore.

Velikanski proces v Zagrebu. Pred kazenskim sodiščem v Zagrebu se je začela obravnava proti 43 kmetom in 9 kmeticam iz vasi Vidovae pri Zagrebu. Kmetje v Vidovacu so bili namreč dolgo vrsto let v posesti nekega gozda, katerega je pa leta 1908 deželna vlada reklamirala za se. Kmetje so obstajali kljub temu na starih pravicah ter so kljub prepovedi nadalje pobirali iz gozda zlasti drva. Deželna vlada je poslala v Vidovae posebno komisijo, toda kmetje so se oborožili in nastopili oboroženi proti komisiji ter jo pregnali. Tudi ponovni poskusi žandarmerije v l. 1908, aretirati voditelje tega kmečkega gibanja, so se ponesrečili. Kmetje so se tudi v teh slučajih oborožili in ko so žandarji prišli, da bi aretirali voditelje tega gibanja, so jih napodili s kamenjem, cepci, kosami in vilami. Žandarji so radi tega rabili orožje. En kmet je pri tem padel nekateri so bili smrtno varno ranjeni, mnogi pa težko. Sedaj se morajo kmetje zagovarjati pred zagrebškim kazenskim sodiščem radi hudodelstva javne nasilnosti. Zagovarjajo jih najimenitnejši hrvaški zagovorniki.

Pred okrajnem sodiščem ljubljanskem. Žaljenje straže ali odtrgani polmeseec. "Vi se pišete Matevž Miklavčič. Ste delavec. Ali ste bili že kdaj pri sodnji kaznovani?" — "I, seveda sem že bil." — "Zdaj ste pa zatoženi da ste na Vernih duš dan zvečer po Dolenjski cesti kalili nočni mir. Ko je prišel stražnik in vas je vprašal za ime, mu pa niste hoteli imena povedati, ampak ste ga zgrabili za vrat, pri tem ste mu pa odtrgali tisti polmeseec, na katerem je stražnikova številka. Ali je to res? Kar po pravici povejte. Bo najkrajše." — "Ja, gospod sodnik, jaz se ne vem spominjati. Slivovko sem pil, pa sem bil pijan. Še bog, da sem mogel hoditi, pa bom komu kaj prizadejal!" — "No, bomo pa stražnika zaslišali." — Zasliši se kot priča dotični stražnik, ki ovadbo v celem obsegu potrdi, in sodnik je obsodil Miklavčiča zaradi dejanskega žaljenja straže na teden dni zapore, poostrežene s trdim ležiščem. — "To se mi pa res čudno zdi," se oglasi z glavo zmajevaje Miklavčič, "ki se še nisem nikoli nikjer mestnega vahtarja podstopil. Vsakemu sem dal dobro besedo. Morda, da sem malo kriv, ampak en teden je pa le preveč." — "Ali se hočete pritožiti zaradi previsoke kazni? Tri dni imate časa." — "No, naj bo, se bom pa pritožil." — "Zapišite, da se Miklavčič pritoži zaradi previsoke odmerjene kazni." — Počasnega koraka in zmajaje z glavo je odšel mož iz sodne dvorane. Ta čudni epilog one scene na Dolenjski cesti na Vernih duš dan zvečer mu najbrže nikakor ni hotel iti v glavo tako lahko kakor — slivovka.

ZA BOŽIČ

in NOVO LETO pošiljajo Slovenci kaj radi DARILA svojcem v staro domovino in iz Zedinjenih držav zgolj gotov denar; to pa NAJBOLJE, NAJCENEJE in NAJHITREJE preskrbi

FRANK SAKSER Co.

82 Cortlandt St., 6104 St. Clair Ave. N. E.
New York, N. Y. Cleveland, Ohio.

Severova Društinska Zdravila učinijo, kar druga samo obetajo učiniti.

ZAŠČITITE SE

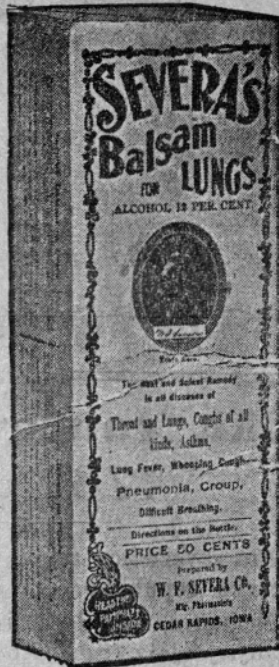
proti mučnemu kašlju in resnim pljučnim nepravilnostim. Navaden kašelj je lahko predhodnik izdajalke pljučne bolezni. Vsak kašelj napravlja pot za razne bolezni dihalnega ustroja.

Zakaj kašljati?

Severov
Balzam za pljuča

prežene kašelj vsake vrste.

Pišite po knjižico: "Pljučne bolezni in kako jih zdraviti." Tiskana v Vašem jeziku. Je zastoj. 25c in 50c

Lekarnarji prodajajo Severova Zdravila.

Ko jih kupujete, ne pozabite poudariti, da hočete "Severovih ZDRAVIL".

Vprašajte za iztis Severovega Almanaha in kašipota k zdravju za leto 1911. To je dobra knjiga za vsako domačijo. V lekarnah in trgovinah ZASTONJ.

SEVEROV
Želodčni Grenčec

uživen nekaj časa redno pred jedjo, vam kmalu okrepi želodec, napravi zdravo slast, uravna nerednost prebavnega ustroja ter poživiti in očvrsti telesno moč.

Cena \$1.00.

SEVEROVO
Zdravilo za obisti in jetra

povzroči najboljšo učinke pri zdravljenju jetrnih nepravilnosti, pri boleznih obisti in odvajalnih organov, ki jih je spoznati po bledi in žolti koži, otekanju nog in gležnjev, bolečinah v hrbtu in žgocem občutku pri pušanju vode.

Cena 50c in \$1.00.

Zaupen zdravniški svet zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ODVETNIK

PATENTI

GARL STROVER

(Sobo števil 1009)

140 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek: Pod vodstvom Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

delik Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruca dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON

s lepo urejenim kegliščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ill

Kadar

potrebujete obleke ali obuče, za se ali vaše dečke tedaj pridite k nam. Največja zaloga moške obleke, srajc, klobukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago. Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave.

Telefon Canal 1198.

NAZNANJAMO,

da je naša prodajalna težko poškodovana od velikega ognja in vode, vendar bo pa že v par dneh odprta odjemalcem. Pazi na prihodnjo reklamo v tem prostoru.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

Druga vojska zaveznikov zoper Francosko republiko.

Kakor v Neapolju, tako je tudi po ostali Italiji jenjalo francosko gospodstvo. Lombardijo, Piemont in Toskano so posedli Avstrijanci, ki so tudi osvojili Ankonu; v Rimu pa so se zopet šopirili Neapolitanci, dokler se niso v Benetkah zbrali kardinali katoliške cerkve in dne 14. maja 1800 izvolili novega papeža Pija VII.

Toda ni še bilo konce vojske, in nihče ni mogel reči, kdo bo na zadnje zmagal, akoravno so Francozi konec leta 1799. v Italiji samo še Genovo imeli v svoji oblasti. V Parizu so se takrat godile nove prekucije, o katerih smo že govorili. Napoleon se je bil domú povrnil in postal je prvi konzul ali začasni vladar republike francoske. Zdaj mu je bila prva skrb, kako bi bojno srečo obrnil zopet na francosko stran. Na Nemško, na Švajcarsko in v Italijo razposlal je natančne ukaze tamošnjim francoskim poveljnikom, v Dijonu pa je v začetku leta 1800. nabiral veliko takozvano rezervno vojsko, o kateri nihče ni vedel, ali pojde na Nemško ali v Italijo. Na videz jo je poveril generalu Berthieru, v resnici pa je sam sebi pridržal vrhovno poveljništvo nad njo. Meseca maja se je vsa vojska naglo vzdignila ter po raznih potih hitro stopala proti Italiji. Z največjimi krdeli je šel Napoleon sam čez goro, ki se imenuje veliki Sveti Bernard. Pot je bila težavna, voziti se ni moglo po njej. Da bi tudi topove spravili čez goro, položili so težke cevi v izdolbena debela ter pred vsako v regli po sto vojščakov, vozove pa so razložili ter posamezne kose na ramah nosili. Tako so v nekaj dneh srečno prišli v Italijo, koder so se jih nasprotniki najmanj nadejali. Prednja straza je dne 24. maja mesto in trdnjavo Ivrea z naskokom vzela

ter posamezna avstrijska krдела poglala proti Turinu, kjer je vrhovni avstrijski poveljnik Melas takrat imel svoj glavni stan. Napoleon se je nenadoma obrnil proti vzhodu, združil se s krdeli, ki so prišla čez Simplon in Sveti Gothard, a dne 2. junija je bil v Milanu, kjer je takoj ponovil cisalpinsko republiko. Ob istem času (dne 4. junija) se je Genova avstrijskemu generalu Ottu udala proti temu, da je Massena z vsem francoskimi vojščaki snel svobodno oditi. Ali za Avstrijance ni bila to nobena korist; kajti Massena je s svojimi čez gorsko sedlo Col di Tenda z druge strani prišel na bojišče, in Melas je mogel samo iti v Genovo ali pa se preriti skozi Napoleonovo vojsko. Odločil se je za poslednje ter je vsa avstrijska krдела zbral pri Alessandriji. Napoleon mu je ob Piacence na desnem bregu reke Pada šel naproti a pri vasi Marengo sta nasprotnika zadela drug na drugega. V hudi bitvi dne 14. junija so Avstrijanci Francoze nazaj potisnili, in Melas v svesti si zmage svoje, podal se je spehan in ranjen v Alessandrijo. Ob treh popoldne je francoski general Desaix s svojim krdelom prispel na bojišče, in ko so se v taboru posvetovali, kaj je treba storiti, pogledal je na uro in rekel: "Jedno bitvo smo izgubili, — ali še je čas, da dobimo drugo". Z vsilo se je zdaj zagnal s svojimi na sovražnike, in general Marmont je po njegovem nasvetu s topovi streljal vanje. Desaix je padel kot pravi junak, a smrt njegova je Francoze tako ohrabrila, da niso odjenjali, dokler niso popolnoma užugali avstrijske vojske. Drugi dan je Melas z Neapoleonom sklenil premirje, prepustil mu Genovo in vse piemontske in lombardske trdnjave ter se z ostalimi vojščaki umaknil v Mantovo. Napoleon je v Milanu dal slovesno peti zahvalno pesem, potem pa je Ma-

seno imenoval vrhovnim poveljnikom za Italijo ter se vrnil v Pariz, kjer so ga z veliko častjo sprejeli.

Zdaj nam je treba povedati, kako so se nasprotniki med tem vojskovali na Nemškem. Še predno so se zavezniki zbrali, prekorlačila sta francoska poveljnika Bernadotte in Jourdan dne 1. marca 1799 pri Mannheimu reko Reno ter je prvi jel oblegati Filipsburg; drugi pa je na južnem Nemškem dalje stopal, dokler ga ni avstrijski nadvojvoda Karol užugal pri Ostrachu in Stockachu ter ga zagnal nazaj čez Reno. Nató se je tudi Bernadotte vrnil nazaj na Francosko, in oba generala sta se odpovedala poveljništvu svojemu zato, ker ju ni direktorij podpiral, kakor sta želela. Ob istem času je Massena z drugo francosko vojsko pridrl noter do Bodenskega jezera, ali avstrijski poveljnik Hotze se mu je pri Feldkirchen-u ustavil in ga zopet nazaj zagnal. Meseca junija pa sta se nadvojvoda Karol in general Hotze združila ter v boju pri Zürichu z nova užugala Masseno. Nató ni bilo boja do meseca avgusta, ko je ruski general Korsakov prišel Avstrijancem na pomoč. Toda ravno takrat so zavezniki izpremenili svojo bojno osnovo. Sklenili so, da ima general Melas z avstrijsko vojsko stati v Italiji, Suvarov naj s svojimi Rusi gre na Švajcarsko ter se združi s svojim rojakom Korsakovom in z avstrijskimi krdeli pod generalom Hotze-jem, nadvojvoda Karol pa je imel prevzeti vrhovno poveljništvo na Nemškem ter tako rekoč podati roko zavezni vojski na Holandskem. Angleško-ruska vojska se je namreč pripeljala na Holandsko, da bi jo otela Francozom ter ponovila vladno knezov Oranskih. Ker so na ladjah vihrale oranške zastave, dali so se holandski mornarji zaslepi in se vzdignili zoper republikansko vladu. V prvi zmešnjavi so se zviti Angleži hitro polastili bojnega brodogra holandskega ter ga odvedli seboj na Angleško. To je bil preleplen, in Angleži si niso delali pre-

glavice, da so republikanci na suhem popolnoma zmagali njihovo in rusko vojsko, ki jo je vodil nerodni vojvoda York-ski. Nepričakovani sklep zaveznikov je ustavil zmagovalno vojskovanje Suvarova v Italiji, a na Švajcarskem je podrl lepe bojne osnove nadvojvode Karola. Le-ta je prej odšel na Nemško, nego je Suvarov mogel priti iz Italije. To priliko je upotrebil zvedeni francoski general Massena, ki hitro udaril na slabega Korsakova, užugal ga in zapodil na južno Nemško, med tem ko je drugi francoski poveljnik Soult malo avstrijsko vojsko zmagal ob reki Linti, kjer je med rugimi poginil tudi hrabri general Hotze. Suvarov ni o teh dogodbah ničesar vedel ter je vojščake svoje, kakih 24.000 mož, peljal po težavni poti čez Sv. Gothard. Misli je onkraj gore ob reki Reusi stopati dalje čez Švico ter se ondi združiti s Korsakovom in Hotze-jem. Prišedši čez goro bil je kar osupnjen, ko je povsod zadel na Francoze, ki so v ozkih dolinah z nasprotni strani streljali v Ru-se. Ti so mnogo trpeli, ali hrabro so se branili in akopram niso bili vajeni strmih klancev in visokih pečin, naposled so vendar le zmagali. Ves razkačen se je Suvarov obrnil proti vzhodu ter skozi dolino Granbündten šel na Tirolsko in Bavarsko. Tu se je združil s Korsakovom ter se na povelje carja Pavla vrnil nazaj na Rusko.

Kako so leta 1800. Francozi pod Napoleonom v Italiji zmagali, smo že povedali prej. Tudi na Nemškem so Francozi takrat bili srečni. Nadvojvoda Karol se je odpovedal poveljništvu, a namesto njega je general Kray stopil na čelo vojski avstrijski, ki je štela 80.000 mož. Konec aprila je francoski poveljnik Moreau šel čez Reno, meseca maja je potisnil avstrijsko vojsko nazaj do Ulma in meseca junija jo je zopet zmagal v dveh manjših bitvah ter jo podil noter na Bavarsko do avstrijske meje, kjer je dne 15. julija sklenil premirje. Že so se jeli v Lunevillu dogovarjati o miru, ali predno so se do dobrega pobotali, vzeli so Angleži dne 5. septembra Francozom otok Malto, in dogovori so se zopet razbili. Avstrijanci so med tem nabrali 130.000 mož ter se ob reki Inu močno zavarovali z obkopi in topovi. Vrhovni poveljnik je po imenu bil cesarjev mlajši brat, nadvojvoda Ivan, v resnici pa je njega in vojsko vodil njegov spremljevalec, general Lauer. Nihče ni mislil, da bi Avstrijanci hoteli zapustiti dobro utrjeni tabor svoj. Ali konec novembra se kar nenadoma vzdignejo, gredo čez In ter stopajo po cesti dalje proti reki Isari. Pot je peljala skozi gozd proti mestu Hohenlinden-u. Francozi so se kar čudili, pa so nerodnost Lauer-jevo obrnili na svojo korist. Bilo je dne 3. decembra 1800; strašno je metlo, ko so Avstrijanci stopali proti Hohenlinden-u; v tem začeno Francozi od sprédaj streljati v nje, drugi so jih prišli od leve strani, a tudi od zadej je sovražno krdelo udarilo ná-nje. Vse to se je godilo tako hitro in nemudoma, da so se Avstrijanci brez vsakega reda borili, a videč grozno nesrečo, jeli so na vso moč bežati in poditi drug drugega. Petnajst tisoč je bilo mrtvih, ranjenih in ujetih, ostali so drli po cesti proti Dunaju, in takoj za njimi stopal je zmagovalni Moreau s francosko vojsko. Nadvojvodi Karolu, ki je bil zopet prevzel poveljništvo, zalile so kar solze oči, ko je videl pobito vojsko, in prosil je kratkega premirja, ki mu ga je Moreau dovolil v Steierju dne 25. decembra.

Dalje prihodnjé.

Barberton, O., Društvo št. 61 S. S. P. Zveze, po imenu "Mirni Slovence" bo imelo 11. dec. t. l. svoje glavno zborovanje in volitev gl. odbora za leto 1911. Glejte, da se vsi udeležite te seje; kdor bo brez vzroka odsoten plačal \$1 kazni.

Pozdravljam vse članice in članice S. S. P. Z., tebi list Glas Svobode pa obilo predplačnikov.

Rudolf Pušelj, I. taj.

"Advokat mi je računil za deset minut dela \$10.00."

"Ne jezi se preveč na njega, prijatelj. Morebiti je mislil, da je to ves tvoj denar."

NAJBOLJŠA KUHINJA!

Billiards--Pool Table--Prenocišča za potnike. Domače pripravljene jedi. Odprto podnevi in ponoč P. Perič, 1412 W. 18. St., CHICAGO, ILL.

Pridite in si oglejte

Naše, nove vrste zimske fine moške obleke in suknje

Največja izbira v Chicagi po ceni od.....

\$7.50 do \$25.00

Oleke in suknje za dečke.....

\$2.00 do \$10.00

Vogal Blue Island Avenue in 18. cesti.

Jelinek & Mayer, lastnika.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM

POHIŠTVOM

1907 Blue Island Ave., Chicago

TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Največja slovenska lekarna v Chicagu

Velikanska zaloga korenin, zelišč in izdelanih zdravil. medtem tudi Severova, Trinerjeva in Richterjeva. Kadar iščete pomoči, takrat pridite v našo lekarno, kjer ordinirajo samo slovenski zdravniki.

Pri nas se nahaja poštni oddelček, direktno pošiljamo torej denar popošti v domovino. Poslujemo vsak dan od 9. ure zvečer. Pri nas obrestujemo naložen denar po 3 proc. na leto.

Pridite in prepričajte se

C. G. FOUČEK

že 25 let v tej trgovini na istem prostoru

1801 Center Ave. vogal 18. St. nasproti Narodni Dvorani v Chicagu Ill.

EDINA VINARNA

ki oči najboljše kalifornijske in importirane vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj Vam ga prišljemo na dom — brezplačno!

Naše vino je izvrstno in kdor ga je pil, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard 1903 Blue Island Ave.

Telefon Canal 842.

